4me Annee, N° 11. | 4a Jaro, 11a Numero. Julio 1906 (N° 47) | 4e Jaar, Nr 11.

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA LA 15an DE ĈIU MONATO.

JOURNAL ESPERANTISTE BELGE MENSUEL. | BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

Oficiala Organo de la « Belga Ligo Esperantista » kaj de la Belgaj Ligaj Grupoj.

Organe officiel de la « Ligue Espérantiste Belge » et des Groupes Belges Affiliés.

Officieel orgaan van den « Belgischen Esperantischen Bond » en der Belgische aangesloten Groepen.

DIREKTORO : Dro M. SEYNAEVE, 51, RUE DU PALAIS, VERVIERS.

REDAKTORO-ADMINISTRANTO : J. COOX, DUFFEL (BELGUJO).

RIMARKO

Laŭ sciigo trovebla sur la unua paĝo de jena no, oni bonvolu, ĝis nova ordono, ĉion sendi al la REDAKTORO-ADMINISTRANTO en DUFFEL.

Prix des Abonnements :

Abonnement simple (*au moins 1 an*)		4,00 fr.
Avec inscription à la Ligue	au moins	5,00 fr.
Membre protecteur de la Ligue avec abonnement (Voir Statuts p. II)	au moins	10,00 fr.
Un numéro		0,40 fr.
Collections des trois premières années	chacune	5,00 fr.
	pour l'étranger	6,00 fr.

Inschrijvingsprijs :

Enkele inschrijving (*ten minste 1 jaar*)		4,00 fr.
Met inschrijving in den Bond	ten minste	5,00 fr.
Bond-Beschermer (maandschrift inbegrepen, zie Standregelen, p. II)	ten minste	10,00 fr.
Een nummer		0,40 fr.
De drie vorige jaren	ieder	5,00 fr.
	Buitenland	6,00 fr.

ABONOJ : 4 fr. jare. — Unu no : 0,40. — Kolektoj de antaŭaj jaroj, ĉiu 6,00 fr.

La date initiale de l'abonnement est le 1r Septembre. — Si l'on s'abonne dans le courant de l'année, on reçoit les Nos de l'année déjà parus.

Het jaar begint den 1n September.— Indien men inschrijft in den loop des jaars, ontvangt men de vorige nummers.

ENHAVO.
(Sommaire. — Inhoud.)

A.-J. WITTERYCK-DELPLACE.

IMPRIMEUR-ÉDITEUR
BRUGES. NOUVELLE PROMENADE, 4.

DRUKKER-UITGEVER
BRUGGE, NIEUWE WANDELING 4.

OMBRO-BILDOJ

El la flandra ilustrata gazeto DE LUSTHOF, ĉe S° A.-J. Witteryck, 4, N^lle Promenade, Bruges; jare: fr. 1,60 en Belgujo; fl. 1,20 en Holando.

Paĉjo Thomas'o.

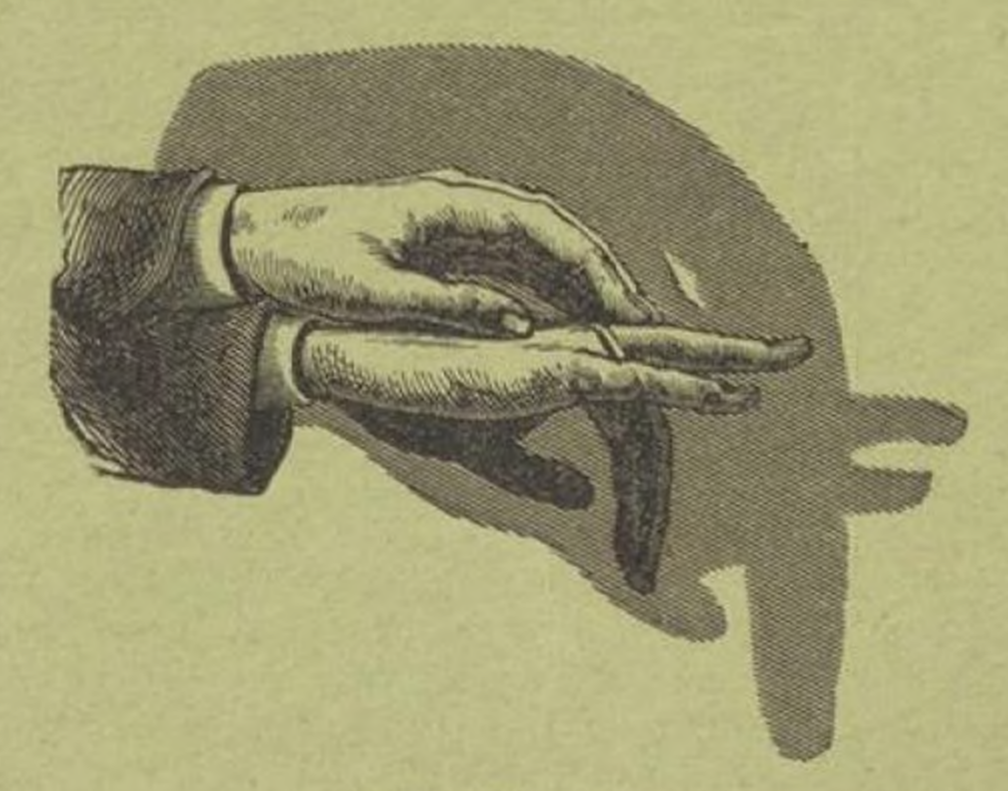
Negro-kapo.

Kamel-kapo.

Ansero.

Elefanto.

Hund-kapo.

ESPÉRANTISTES !

Détachez cette feuille intérieure de la couverture et utilisez-la pour la propagande !

Belga Ligo Esperantista

Ligue Espérantiste Belge. | Belgische Esperantische Bond.

COMITÉ D'HONNEUR

MM. DUBOIS, Directeur de l'Institut Supérieur de Commerce d'Anvers.
le Dr GASTER, Directeur de l'Allgemeine Deutsche Schule, Anvers.
le Sénateur HOUZEAU DE LEHAIE, Mons.
le Frère ISIDORE, de l'Institut Royal des Aveugles, Bruxelles.
le Sénateur LAFONTAINE, Bruxelles.

EEREKOMITEIT

MM. A. LECOINTE, Ingénieur en chef honoraire de la Marine Belge, Bruxelles.
J. MASSAU, Professeur à l'Université de Gand.
MOURLON, Directeur du Service Géologique de Belgique, Bruxelles.
O. ORBAN, Professeur à l'Université de Liége.
ERNEST SOLVAY, Bruxelles.

COMITÉ EXÉCUTIF. | UITVOEREND KOMITEIT.

Président (Voorzitter) : M. le Commandant CH. LEMAIRE.
Secrétaire Général (Algemeene Schrijver) : M. le Dr M. SEYNAEVE, 51, rue du Palais, Verviers.
Secrétaire Administratif (Bestuurlijke Schrijver) : M. J. COOX, Duffel.
Membres (Leden) Mlle E. LECOINTE, MM. L. BLANJEAN, Jos. JAMIN, L. JAMIN, Ed. MATHIEU, VAN DER BIEST-ANDELHOF, Dr R. VAN MELCKEBEKE.

Pour tous renseignements, adhésions, envoi de rapports, etc., s'adresser au Secrétaire Administratif :

Voor inlichtingen, inschrijvingen, opzending van verslagen, enz., wende men zich tot den Bestuurlijken Schrijver :

Mr J. COOX, DUFFEL.

EXTRAIT DES STATUTS.

ART. 1. — Il est fondé sous le titre de **Ligue Espérantiste Belge** (*Belga Ligo Esperantista*) une société des adeptes et des approbateurs de l'Esperanto en Belgique.

ART. 2. — La Ligue Espérantiste Belge a pour but de propager la langue auxiliaire internationale Esperanto, en dehors de toute question politique ou religieuse, et d'étendre les relations de la Belgique avec l'étranger.

ART. 3. — Pour atteindre ce but, la Ligue crée un fonds social pour aider les groupes Espérantistes, assurer l'existence de l'organe officiel de la Ligue, éditer et répandre des imprimés de propagande, organiser des conférences, des cours et des expositions espérantistes, et réaliser ou aider à réaliser tout projet qui, après mûr examen de la part du comité, aura été reconnu utile.

ART. 5. — Les cotisations des membres sont fixées comme suit :

a) Tous les membres de la Ligue paient une cotisation annuelle minima de 1 fr. ou versent une fois pour toutes une somme de 25 francs.

b) Les membres qui paient une cotisation annuelle d'au moins 10 francs, ou qui versent en une fois la somme de 200 francs, reçoivent le titre de *Membre Protecteur*.

c) Les membres, qui paient une cotisation annuelle d'au moins 25 francs ou qui versent en une fois la somme de 500 francs, sont nommés *Bienfaiteurs de la Ligue*.

Aux Membres Protecteurs et Bienfaiteurs la Ligue sert de droit l'organe officiel.

Uittreksel der Standregelen.

ART. 1. — Onder den titel « **Belgische Esperantische Bond** » (*Belga Ligo Esperantista*), is een Bond gesticht tusschen de personen welke in België het Esperanto beoefenen of goedkeuren.

ART. 2. — De Belgische Esperantische Bond heeft voor doel buiten alle politieke of godsdienstige strekking, de Hulpwereldtaal Esperanto te verspreiden en de betrekkingen van België met het buitenland te bevorderen.

ART. 3. — Om dit doel te bereiken sticht de Bond een geldfonds, ten einde de Esperantische groepen te helpen, het bestaan van het officieel blad van den Bond te verzekeren, allerhande propagandaschriften uit te geven en te verspreiden, Esperantoleergangen, voordrachten en tentoonstellingen in te richten, en alle ontwerpen welke na rijpe overweging van het Bondsbestuur voordeelig blijken, te verwezentlijken of aan de uitvoering ervan mede te werken.

ART. 5. — De bijdragen der leden zijn vastgesteld als volgt:

a) Alle leden betalen eene jaarlijksche bijdrage van ten minste 1 fr. ofwel storten eens voor al de som van 25 fr.

b) De leden welke eene jaarlijksche bijdrage van ten minste 10 fr. of wel de som van 200 fr. in eens storten, worden opgenomen als *Beschermleden*.

c) De leden welke eene jaarlijksche bijdrage van ten minste 25 fr. ofwel 500 fr. in eens geven, verkrijgen den titel van *Weldoeners van den Bond*.

De *Beschermleden* en de *Weldoeners* ontvangen kosteloos van wege den Bond het officieel blad.

LES 16 RÈGLES

DE LA GRAMMAIRE ESPERANTO.

Alphabet. A, B, C (ts), Ĉ (tch), D, E (è), F, G (gue), Ĝ (dj), H (aspiré), Ĥ (ch flamand et allemand ; pour les Wallons, le h de *bîhe, bâhe),* I, J(y yeux), Ĵ(j), K, L, M, N, O, P, R, S (ç), Ŝ (ch), T, U (ou), Ŭ (w pour les Flamands et les Wallons), V, Z.

Sauf les exceptions signalées entre parenthèses, toutes les lettres se prononcent comme en français. Elles gardent partout leur son alphabétique.

***

Règle 1. L'Esperanto n'a qu'un article défini *la*, invariable pour tous les genres, nombres et cas. Il n'a pas d'article indéfini.

Règle 2. Le substantif se termine par O. Le pluriel se forme par l'adjonction de *j*. — L'Esperanto a deux cas : le nominatif et l'accusatif ; ce dernier est marqué par l'adjonction de *n*, tant au singulier qu'au pluriel : *la patro* = le père, *la patroj* = les pères, nominatif ; *la patron* = le père, *la patrojn* = les pères, accusatif.

Règle 3. L'adjectif se termine par A et suit les règles du substantif : *patra* = paternel, *patraj* = paternels.

Règle 4. Les adjectifs numéraux cardinaux sont invariables : *unu* 1, *du* 2, *tri* 3, *kvar* 4, *kvin* 5, *ses* 6, *sep* 7, *ok* 8, *naŭ* 9, *dek* 10, *cent* 100, *mil* 1000. Les numéraux ordinaux se forment en ajoutant *a* aux cardinaux ; ils deviennent ainsi de véritables adjectifs et en suivent toutes les règles : *la tria* = le troisième; *la triaj* = les troisièmes. Les multiplicatifs prennent le suffixe *obl* : *la duoblo* = le double ; *la dekoblo* = le décuple. Les fractionnaires avec *on* : *la triono* = le tiers. Les collectifs avec *op* : *duope* = à deux.

Règle 5. Les pronoms pers. sont : *mi* (je, moi), *vi* (vous,tu,toi), *li* (il, lui), *ŝi* (elle), *ĝi* (il, elle, neutre), *si* (soi), *ni* (nous) *ili* (ils, elles), Par l'adjonction de A, ils deviennent adjectifs ou pronoms poss. : *mia* (mon), *miaj* (miens), *mian* (mien, accusatif). Les pronoms se déclinent comme les subst. : *min* = moi, me (accusatif).

Règle 6. Les terminaisons verbales sont au nombre de 12 : infinitif *i* : *fari* = faire ; présent *as* : mi *faras* = je fais ; passé *is* : *vi faris* = vous faisiez, vous avez fait ; futur *os* : *ili faros* = ils feront ; conditionnel *us* : *ŝi farus* = elle ferait ; impératif *u* : *faru* = fais, faites ; *ni faru* = faisons ; *ili faru* = qu'ils fassent.

Participe actif : présent : *ant* : *faranta* = faisant ; passé *int* : *farinta*=ayant fait ; futur *ont* : *faronta*=devant faire, qui fera.

Participe passif : présent *at* : *farata* = étant fait ; passé *it* : *farita* = ayant été fait ; futur *ot* : *farota* — devant être fait, que l'on fera.

L'Esperanto n'a qu'un seul verbe auxiliaire : *esti* = être.

Le verbe ne change ni pour les personnes ni pour les nombres ; en le combinant avec les participes passifs, on forme la voix passive : *Mi estas amata* = je suis aimé.

Règle 7. L'adverbe dérivé est caractérisé par la terminaison *e* : *patre* = paternellement.

Règle 8. Toutes les prépositions veulent par elles-mêmes le nominatif.

Règle 9. Chaque mot se prononce tel qu'il est écrit.

Règle 10. L'accent tonique se place toujours sur l'avant-dernière syllabe : fo*i*ro, pat*ru*jo.

Règle 11. Les mots composés s'obtiennent par la réunion des éléments qui les forment. Le mot fondamental se met toujours à la fin.

Règle 12. Si la phrase contient déjà un mot de sens négatif, l'adverbe « ne » se supprime ; *mi vidas neniun* = je « ne » vois personne.

Règle 13. On met à l'accusatif le complément direct ainsi que le mot qui marque le lieu vers lequel on se dirige : *mi estas tie* = j'y suis ; *mi iras tien* = j'y vais.

Règle 14. Chaque préposition a un sens immuable. Lorsque le choix de la préposition ne s'impose pas clairement, on emploie la préposition *je* qui n'a pas de signification propre. On peut aussi employer l'accusatif et supprimer la préposition, à condition qu'aucune amphibologie ne soit à craindre.

Règle 15. Les mots internationaux ne changent pas en Esperanto ; ils en prennent seulement l'orthographe : théâtre=*teatro*.

Règle 16. La terminaison de l'article peut se supprimer et se remplacer par une apostrophe, après une préposition se terminant par une voyelle : *la pordo de l' domo* : la porte de la maison. Elle se supprime beaucoup plus rarement, de même que pour le substantif, dans certains cas notamment comme licence poétique : *Ho ! mia kor' !* = Oh ! mon cœur !

DE 16 REGELS

DER SPRAAKLEER VAN HET ESPERANTO

Alphabet. A, B, C (ts), Ĉ (tch), D, E (halflang), F, G (z. a. in het Nederlandsch), Ĝ (dj), H (geadspireerd), Ĥ (ch), I, J (z. a. in het Nederlandsch), Ĵ (z. a. in het Fransch), K, L, M, N, O, P, R, S, Ŝ (z. a. de Fransche ch), T, U (oe z. a. in het Duitsch) Ŭ (z. a. de Vlaamsche w) V, Z.

Behoudens de uitzonderingen tusschen haakjes aangeduid, worden al de letters uitgesproken als in het Nederlandsch. Zij bewaren altijd hunne alphabetischen klank.

***

Regel 1. Het Esperanto heeft slechts één bepalend lidwoord, nl. *la*, dat voor al de geslachten, getallen en naamvallen onveranderd blijft. Het niet bepalend lidwoord bestaat niet.

Regel 2. Het naamwoord gaat uit op O. Het meerv. wordt gevormd door bijvoeging van *j*. — Het Esperanto heeft twee naamvallen : den nominatief en den accusatief ; deze laatste wordt gekenmerkt door bijvoeging van *n*, zoowel in het enkelv. als in het meerv. : *la patro* = de vader, *la patroj* = de vaders, nom. ; *la patron* = den vader, *la patrojn* = de vaders, acc.

Regel 3. Het bijv. w. (adjectief) gaat uit op A en volgt de regels van het naamw. : *patra* = vaderlijk ; *patraj* = vaderlijk(e).

Regel 4. De grondgetallen zijn onveranderlijk : *unu* 1, *du* 2, *tri* 3, *kvar* 4, *kvin* 5, *ses* 6, *sep* 7, *ok* 8, *naŭ* 9, *dek* 10, *cent* 100, *mil* 1000. De rangschikkende telw. worden gevorm l met *a* bij de grondgetallen te voegen ; zij worden aldus echte bijvoeglijke woorden en volgen er al de regels van : *la tria* = de derde ; *la triaj* =de derde, meervoud. De vermenigvuldigingstelwoorden nemen het achtervoegsel *obl* : *la duoblo* = het dubbel ; *la dekoblo* = het tienvoud. De breuken nemen *on* : *la triono* =het derde; de verzamelende telw. nemen *op*: *duope*, getweeën.

Regel 5. De persoonlijke voornaamwoorden zijn *mi* (ik, mij), *vi* (gij, u), *li* (hij, hem), *ŝi* (zij, haar), *ĝi* (het, hem), *si* (zich), *ni* (wij, ons), *ili* (zij, hen, hun). Door de bijvoeging van *a* worden zij bijvoegelijke bezittelijke woorden of voornaamwoorden *mia* (mijn), *miaj* (mijne, mv.) *mian* (mijnen, acc).

Regel 6. De uitgangen der werkw. zijn ten getale van 12 : Noemvorm *i* : *fari* = doen ; tegenw. tijd *as* : *mi faras* = ik doe ; verl. tijd *is* : *vi faris* = gij deedt, gij hebt gedaan ; toek. tijd *os* : *ili faros* = zij zullen doen ; voorwaardelijke wijze *us* : *ŝi farus* = zij zou doen ; gebiedende wijze *u* : *faru* = doe, doet ; *ni faru* = laat ons doen ; *ili faru* = dat zij doen.

Bedrijvend deelwoord. Tegenw. tijd *ant* : *faranta*=doende ; verl. tijd *int* : *farinta* = gedaan hebbende; toek.tijd *ont* : *faronta* = zullende doen.

Lijdend deelwoord. Tegenw. tijd *at* : *farata* = gedaan (wordend); verl. tijd *it* : *farita* = gedaan (zijnde); toek. tijd *ot* : *farota* = zullende gedaan worden.

Het Esperanto heeft slechts één hulpwerkw.: *esti* = zijn. Het werkw. verandert noch voor personen, noch voor getallen ; als men het met de lijdende deelw. vereenigt vormt men den lijdenden vorm : *Mi estas amata* = ik word bemind.

Regel 7. Het afgeleid bijwoord, wordt gekenmerkt door den uitgang *e* : *patre* = op vaderlijke wijze.

Regel 8. Al de voorzetsels vorderen den nominatief.

Regel 9. Ieder woord wordt uitgesproken zooals het geschreven staat.

Regel 10. De klemtoon valt altijd op de voorlaatste lettergreep : fo*i*ro, pat*ru*jo.

Regel 11. De samengestelde woorden worden bekomen door de vereeniging der elementen waaruit zij bestaan. Het grondwoord wordt steeds achteraan geplaatst.

Regel 12. Wanneer in den zin reeds een woord voorkomt met ontkennende beteekenis, valt het bijwoord *ne* weg : *mi vidas neniun* = ik zie niemand.

Regel 13. In den accusatief staat het voorwerp, alsook het woord, dat de plaats aanduidt waarheen men zich richt : *mi estas tie* = ik ben er ; *mi iras tien* = ik ga er heen.

Regel 14. Ieder voorzetsel heeft eene onveranderlijke beteekenis. Indien de keuze van het voorzetsel niet duidelijk bepaald is bezigt men het voorzetsel *je* dat geene vaste beteekenis heeft. Men kan den accusatief bezigen en het voorzetsel weglaten, indien zulks geen dubbelzinnigheid te weeg brengt.

Regel 15. De internationale woorden veranderen niet in het Esperanto ; zij volgen er slechts de schrijfwijze van.

Regel 16. De uitgang van het bepalend lidwoord kan weggelaten en door een afkappingsteeken vervangen worden na een voorzetsel dat op eenen klinker eindigt : *la pordo de l' domo* : de deur van het huis. Hij wordt in zekere gevallen, maar zeer zeldener, weggelaten, zoo ook bij het naamwoord, namelijk als dichterlijke vrijheid : *Ho! mia kor'!* = O, mijn hart !

4me Année, N° 11 | 4a Jaro, 11a Numero. Julio 1906 (N° 47) | 4e Jaar, Nr 11.

GAZETO ESPERANTISTA ELIRANTA LA 15an DE ĈIU MONATO.

JOURNAL ESPERANTISTE BELGE MENSUEL.

BELGISCH ESPERANTISCH MAANDSCHRIFT.

Oficiala Organo de la « Belga Ligo Esperantista » kaj de la Belgaj Ligaj Grupoj.

Organe officiel de la « Ligue Espérantiste Belge » et des Groupes Belges affiliés.

Officieel orgaan van den « Belgischen Esperantischen Bond » en der Belgische aangesloten Groepen.

Estreco de « La Belga Sonorilo ».

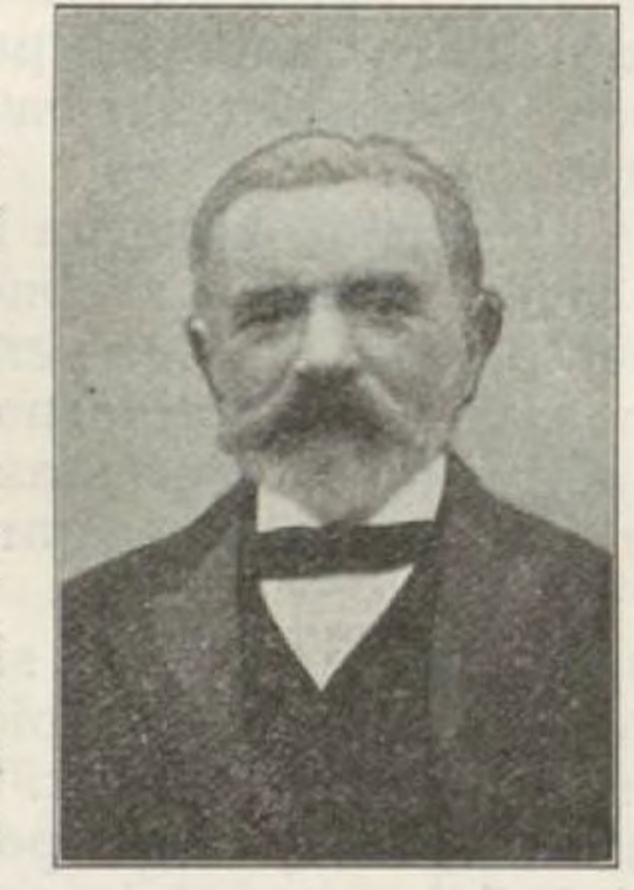
ĜIS KIAM S° SEYNAEVE HAVOS TEMPON POR REE OKUPI SIN PRI NIA GAZETO, ONI BONVOLU ĈION AJN — MANUSKRIPTOJN, SCIIGOJN, NOVAJN VERKOJN — SENDI REKTE AL :

REDAKTORO-ADMINISTRANTO : J. COOX, DUFFEL (BELGUJO).

LA NUNA ADRESO DE S° SEYNAEVE ESTAS : 51, RUE DU PALAIS, VERVIERS.

Albumo de konataj Esperantistoj.

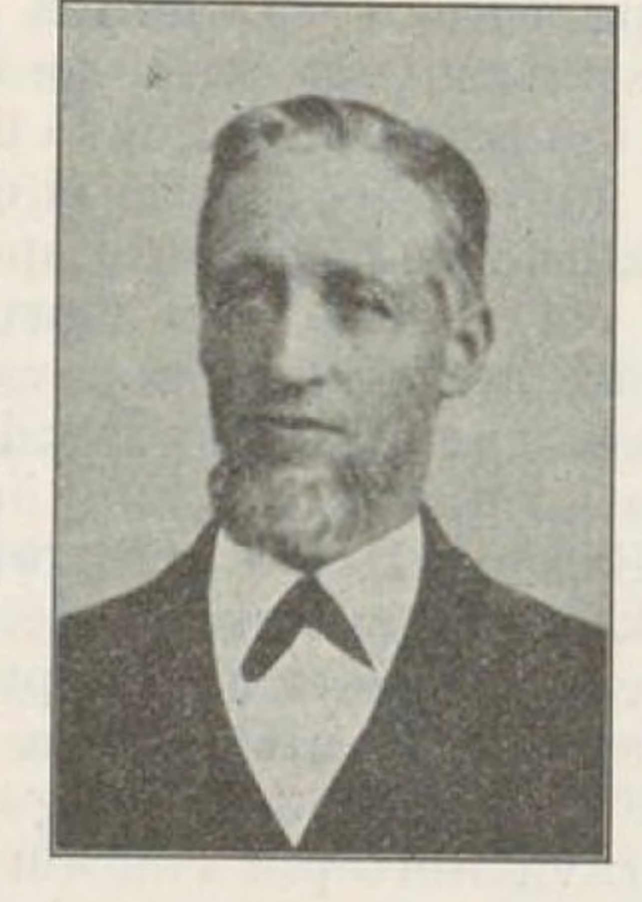
Dank' al afableco de S° Schuck, aŭtoro de l' albumo, kiu pruntesendis al ni la kliŝaĵojn, ni povas tie ĉi montri, samtempe, specimenojn de l' portretoj de tiu albumo, kaj la vizaĝojn de du el la malnovaj amikoj de Esperanto kaj de la BELGA SONORILO, kiuj, bedaŭrinde, mortis antaŭ kelkaj semajnoj, kaj kies nekrologion ni publikigis en nia maja n°.

A. MOTTEAU.
Anglujo.
† la 3an de Marto 1906a.

Por tiuj kiuj ne ankoraŭ scias pri la albumo, ni diru ke ĝi estas 55-paĝa; ke ĝi enhavas 111 portretojn montrantajn la ĉefajn kaj plej konatajn el niaj propagandistoj: membroj de la Lingva kaj Organiza Komitatoj, redaktoroj de niaj gazetoj, k. c., k. c..

La plej luksa eldonaĵo kiun Esperanto ĝis nun naskis, ĝi estas ankaŭ vera dokumento kaj bonega propagandilo, kies ellaboro ricevis la plenan zorgon de ĝia sindonema kaj inteligenta aŭtoro, Sinjro Schuck.

HALDOR MIDTHUS.
Norvegujo.
† la 31an de Marto 1906a.

Devo estas ke ĉiu Esperantisto posedu ĝin, kaj ni admonas niajn amikojn ke ili ĝin tuj mendu.

LA BELGA SONORILO liveras ĝin po fr 2.40 afranke en Belgujo.

Oni sendu la monon kun la mendo al

J. Coox,
en Duffel.

Niaj du gvidaj libroj en Esperanto.

Kiam ni dubas pri malfacilaĵoj de ia nacia lingvo, ni simple malfermas bonan gramatikon aŭ vortaregon, kiu tuj donas al ni la deziratajn klarigojn.

Sed en Esperanto ?

Se la nekonata vorto estas formota, kunmetota, la laboro ne estas granda. Ĝi eĉ povas esti tre agrabla, ĉar, kelkfoje eltrovinte ian novaĵon, ni samtempe devas ĝoji pro la riĉeco kaj fleksebleco de nia bela helpa lingvo. Tamen, en tiu ĉi okazo, ni ofte timetas, pensante : Ĉu ĉiuj niaj novaj vortoj estas korektaj ? Ĉu la samaj ideoj ne estas pli bone esprimataj per aliaj jam akceptitaj vortoj ?

La dubo fariĝas ankaŭ pli grava, se oni estas uzonta malfacilan gramatikan esprimon, kiun oni neniam vidis en la bone konataj lernolibroj, kaj oni tiam diras, ekzemple : Ĉu mi devas uzi en tiu ĉi okazo akuzativon aŭ ne ?

Por ambaŭ duboplenaj problemoj, la Bulonja Deklaracio donas la solvon :

« La sola unu fojon por ĉiam deviga por ĉiuj Esperantistoj fundamento de la lingvo Esperanto estas la verketo « Fundamento de Esperanto », en kiu neniu havas la rajton fari ŝanĝon. Se iu dekliniĝas de la reguloj kaj modeloj donitaj en la dirita verko, li neniam povas pravigi sin per la vortoj « tiel deziras aŭ konsilas la aŭtoro de Esperanto. » Ĉiun ideon, kiu ne povas esti oportune esprimata per tiu materialo, kiu troviĝas en la « Fundamento de Esperanto », ĉiu Esperantisto havas la rajton esprimi en tia maniero, kiun li trovas la plej ĝusta, tiel same, kiel estas farate en ĉiu alia lingvo. Sed, pro plena unueco de la lingvo, al ĉiuj Esperantistoj estas rekomendate imitadi kiel eble plej multe tiun stilon, kiu troviĝas en la verkoj de la kreinto de Esperanto, kiu la plej multe laboris por kaj en Esperanto kaj la plej bone konas ĝian spiriton. »

Kio estas tiu altege ŝatata Fundamento ?

Estas libro, kies enhavo nepre estas konata de la tuta Esperantistaro. Ĝi konsistas el tri verketoj de Zamenhof : 1e la 16-regula Gramatiko, 2e la Ekzercaro, kiun De Beaufront kaj aliaj lernolibroj konigas kaj klarigas, 3e la Universala Vortaro, donanta nur radikojn.

La Fundamento do prezentas nenion novan al laborema Esperantisto ; ĝi neniel donas lingvajn detalojn, ĝi starigas nur, kiel ĝia nomo diras, ian elementaron, ian principaron de la lingvo. Efektive, ĝi estas nur minimumo, sed tiu ĉi minimumo estas la netuŝebla kerno de la lingvo Esperanto.

Nu, lingvo estas ĉiam kiel maro da vortoj kaj esprimoj, kaj eĉ la plej simpla povas prezenti malfacilaĵojn al komencantoj. La Fundamento tute ne povas kontentigi studantojn kiuj intencas perfektiĝi. Tial la Bulonja Deklaracio rekomendas al ni la aliajn verkojn de la kreinto de Esperanto, kaj Zamenhof mem resendas nin al pli dika libro, kiu vere povas esti konsiderata kiel la *Biblo* de Esperanto. En la Fundamento li ja sciigas (P. 81) :

« La plej grava libro por ĉiu, kiu deziras perfektiĝi en la lingvo Esperanto estas la verko **Fundamenta Krestomatio**, kiu konsistas el 458 paĝoj kaj enhavas tre multe da plej diversa materialo por legado *en la plej modela Esperanta stilo* ». (Kosto fr. 3,50).

***

Fervore studinte nian karan esperantan evangilion, mi pensas certe utili al la legantaro de la B. S., donante tie ĉi kelkajn interesajn lingvajn detalojn kaj konkludojn pri la Fundamenta Krestomatio.

Antaŭ ĉio, mi tre rekomendas al ĉiuj la legadon de tiu ĉi fundamenta verko : ĝi ne sole enhavas la konatan ekzercaron, belegajn fabelojn, rakontojn, spritaĵojn, interesajn utilaĵojn, sciencajojn, propagandajn artikolojn, delikatajn poeziojn, k. t. p., originalajn aŭ elektitajn laŭ ĉies gusto el multe da literaturoj; sed ankaŭ, kiel ni legis supre, ĝi estas nia provizora gvidilo pri lingvaj malfacilaĵoj.

Artikolo.—En la F. K. ni renkontas, pli ol unu fojon, la nedifinitan artikolon *unu* (ne la numeralon!). Ekz. : Li iris sur *unu* homplenan straton kaj sidiĝis en *unu* oportuna anguleto (Paĝo 67a) — *Unu* fojon vojaĝis la profeto (P. 32).

Tamen, ĉar tiu ĉi uzado ne estas ĝenerala, ni konsilas tute ne uzi tiun artikolon. Tie, kie oni nepre bezonas enmeti vorteton por bonsoneco, oni uzu *ia*.

Nomoj kaj Adjektivoj.—El la F. K. ni povas lerni ke grandega libereco estas permesata por la formado de vortoj, kondiĉe ke tiuj ĉi estu klaraj kaj regule formitaj.

Ne estas prilingva danĝero, se tiamaniere ni kreas egalsencajn vortojn, ekz.: alestanto, apudestanto, ĉeestanto, ĉar iliaj signifoj estas tiel klaraj kiel samaj.

Se niaj gelegantoj ne ankoraŭ konas la sekvantajn vortojn, tiuj ĉi almenaŭ estas tre kompreneblaj por ĉiuj : trinkmono, memmortigo, antaŭulo, samtempulo, akvoturnejo, superakvego, tremfrosto, klakĉapelo; malfruinta, nigrablua, helflava, palruĝa, altkreska, enpensa, enlanda, k. t. p. — Ĉu vi ŝatas manĝi *patkukojn* ? Ricevi patkukon estas certe pli agrable ol ricevi *survangon* de kolerega viro !

Sed la F. K. ne ĉie prezentas kunmetitajn nomojn, kie Flandranoj kaj Germanoj certe uzus ilin; ĝi ofte metas la unuan vortparton kiel adjektivon. Ekz. : ne stratobubo, sed strata bubo, ne banokuvo, sed bankuvo; tiel ankaŭ : ŝpara banko, lua pago, veturigista kaleŝo, fiŝa vosto, ĉefa peko, skriba plataĵo, naskotaga festo, k. t. p.

La vorto *tiu* ofte estas kunigita kun *sama*. Ekz. : tiu sama vojo, kiel..., tiu sama maŝino, kiel nun..., en tiu sama momento, kiam (angle : very).

El la « Virineto de Maro » ni lernas ke la plimulto da ŝipaj terminoj estas el germana deveno : ŝipo, kilo, ferdeko, rando, masto, ŝnuregaro, kajuto, k.t.p.

Verboj. — Oni senpene trovos la signifon de jenaj verboj : formanĝi, samtempigi, rapidi, malfrui, konatiĝi kun, malsaĝigi, nevidebliĝi, k. t. p.

Interesaj estas la verboj : La ŝipo *ennaĝis* en la havenon (F. K. P 54) — *enbati* la pordon (P. 144).

La F. K. faras oftegan kaj specialan uzadon de la afikso *ad*, kaj ne ĉiam en laŭregulaj okazoj, ĉar :

1° Ni trovas tiun ĉi alvorton eĉ por nelonge daŭrantaj agoj : Ŝi nun observadis kiu venos al la mal-

feliĉa reĝido (P. 43) — ŝi manĝigadis testudon el sia buso (43) — ŝi aĉetadis ŝtofon (136) — neniu observadis la levadon de la kurteno (143).

2° Ni renkontas ĝin eĉ por esprimi agojn, kiuj nepre nur devas daŭri longe: Orkovritaj kupoloj sin levadis super la tegmentoj (45).

Oni rimarku tion ankaŭ en la antaŭparolo de la F. d. E.

Tio estas atentinda, precipe nun kiam la ĝenerala laŭregula uzado de tiu alvorto maloftiĝadas en niaj esp. revuoj kaj ĵurnaloj.

Adverboj. — Ni malfacile povus, kiel en aliaj lingvoj, nomi esperantajn adverbojn neŝanĝeblaj vortoj. La akuzativo ilin tre ofte ŝanĝas. El la F. K. ni pruve prenas:

Ne rerigardante posten — traduki esperanten — ni iras tien kaj reen — li montris supren, k. t. p.

Nenia lingvo, krom Esperanto, povas adverbe esprimi tiom da diversaj ideoj! Bonvolu rigardi:

Nome, vide, aŭde, — ŝi falis sensente — vole ne vole - ĉiuj siavice — li senvorte obeis — senrefare — se mi vin nevole ofendis — ni envoje renkontis — kaj eĉ: *kelkaj frake vestitaj sinjoroj!*

La vorteto *plu* preskaŭ neniel aperas en la F. K. Anstataŭ la de francaj Esperantistoj uzataj esprimoj: ne plu, neniam plu, neniu plu, k. t. p. — oni trovas preskaŭ ĉie: jam ne, jam neniam, jam neniu k. t. p. (P. 49, 50, 57.)

Prepozicioj. – Ni do alvenas al la plej grava parto de nia studo, precipe por tiuj lernantoj, kiuj ne bonege konas la germanan lingvon: la direkta akuzativo!

Kie uzi ĝin? kie ne? — La lernolibroj sufiĉe sciigas pri la ĉefaj reguloj. Sed, kion fari en duba okazo?

Elskribinte centon da interesaj akuzativaj esprimoj el la F. K., mi pensas povi rajte konkludi, ke ĝenerale ni devas sekvi la germanan uzadon, koncerne *auf*, *über*, *in*, k. c. *Do, se la verbo esprimas agon, kiu sin direktas al donita celo, loko aŭ objekto, eĉ figure aŭ morale, la kuniranta prepozicio postulas akuzativon ĉe la nomo de tiu loko aŭ objekto.*

Por plifaciligi la aferon, ni povus diri: uzu akuzativon, *se la signifo de la verbo similas la sencon de*: meti, enmeti, surmeti, (skribi = meti literojn sur) ĵeti, (rigardi = ĵeti rigardojn), iri, veni, fali, sendi (montri = sendi direktajn signojn al).

Elektita serio da pruvaj ekzemploj sendube estos ŝatata de nia legantaro:

Mi povas vin kaŝi en mian poŝon (P. 61).

Kaptante la ĉapon en la manon (70).

Li eltiris duonon da krono el sia poŝo kaj premis ĝin al Swift en la manon (73).

Ili montris sur la malplenan teksilon (22).

La patro ŝin enŝlosis en ĉambron (124).

Por turni vian atenton sur viajn efektivajn verajn amikojn (28).

Ali falis sur la genuojn (31).

Li mallevis sin sur la genuojn (120).

Kiam la festo falos sur Grandan Vendredon (183).

Se ni eliros en la koridoron (215).

La interna varmo de la tero ne havas influon sur ĝian supraĵon (184).

Volu enskribi la sumon en nian krediton (229).

Rigardi tra la klaraj vitroj en la kajuton (41: tra, *montrante la vojon, la ilon de la ago* — Lat. ablativo instrumentali —; en, *la celon de la direkto*).

Murmuro kuris tra la teatro (143 *tra*, vojo, ilo nenia celo!)

Kiam ni pasis preter la stacio (141, *preter*, vojo, ilo).

Rapidaj manoj portas trans la havena ponto la poŝtajn sakojn el la ŝipo sur la bordon (220, *trans*, vojo, ilo, *sur*, celo de la direkto).

Ŝi supreniris sur la ŝtuparo (52, *sur*, vojo, ilo).

Ili ja povas flugi sur ŝipoj trans la maron, (*sur*, vojo, ilo, *trans*, celo) sin levi sur la altajn montojn (45, *sur*, celo).

Ŝova pordo kondukas en grandegan ĉambron najbaran (215).

Arta lingvo estos enkondukita en komunan uzadon (300).

Ponto kondukas super profunda rivero (141, tiu rivero ne estas la celo de la ago).

Ŝi sidiĝas sur la koton de la strato (67, koton = celo, alveno).

Ŝi sidiĝis en unu oportuna anguleto (67, sed sur ian objekton!)

Vi estas enamita en Ella'n (149).

Ĉu supraj ekzemploj ne estos ŝatinda gvidilo en dubaj okazoj?

Tamen, kiel ĉiu respektinda biblo, la F. K. kelkfojete estas sinkontraŭdiranta. Tiel sur la 185a paĝo oni trovas: La urbanoj rapide sin kaŝas en la domoj kaj kaŝitaj anguloj. Komparu supre, p. 61 kaj 166. — En ia anekdoto ni legas: skribi per kreto sur la nigra tabulo (p. 84). Estas nature kontraŭ la supre donita ĝenerala regulo kaj la ekzemplo p. 229. Aliaparte, Gasse en sia *Esperanto*, laŭ la natura metodo, kontraŭe donas: skribi sur la nigran tabulon (P. IX). Kaj la tre kompetenta Grabowski eĉ enpresigis en sian *Kondukanto'n* (P. 10) la jenan rimarkindan germanan akuzativon: Ĉu mi povas kalkuli sur vin?

Tial ni povas konkludi ke la cititaj ekzemploj estas verŝajne nur preseraroj. Tiel same la verbo: Kiam nia vivo *ĉesiĝas* (P. 45 — V. Gram. de Beaufront p. 93).

Antaŭ ol fini tiun ĉi (al ĉiuj studantoj espere utilan) raporton, mi elskribos kelkajn esperantismojn, kies traduko ne estas malfacila, kaj kiuj povas esti uzataj en la ĉiutaga vivo:

Li vokas pro helpo la sanktan Nikolaon (61).

Plenumi komision (73).

Estu tute kiel dome (72) — hejme!

Por la dua manĝo (gerecht, plat) mi prenos angilon (72).

Ĝi ne estas inda je danko (72).

Mi ne forgesos pri la trinkmono.

Li mordis la lipojn (76).

La ĥoroj de la opero lasis ion por deziri (78).

La vestaĵo sidas bonege (24, past, sied).

Konatiĝi kun tia idiomo (31).

En ĉia okazo (115).

Ĉio transturniĝis la fundo supren (117, 't onderste boven, sens dessus dessous).

La infano ripozis per trankvila dormo (118).

Kaj fine... mi ankaŭ intencas ripozi!

FRANS SWAGERS

Eĥoj kaj Novaĵoj el Esperantistujo.

Tutmonda Ligo
inter gejunularo kaj geinstruistoj.

De nia amiko S° Frenkel (Rusujo) ni ricevis fotografan papereton, ne pli grandan ol malgranda vizitkarto, per kiu la sendinto diskonigas projekton de Tutmonda Ligo, enhavonta gelernantojn kaj geinstruistojn.

Li petas adresojn : de tiuj kiuj aprobas la ideon, de instruistoj kaj lernantoj kiuj deziras korespondi kun kolegoj per Esperanto, de instruistoj neesperantistaj ; ankaŭ portretojn de instruistoj, kaj grupajn fotografaĵojn de lernantoj esperantistaj kaj de iliaj lernejoj ; li konsilas ke ĉiuj instruistoj faru same kaj interŝanĝu fotografaĵojn. Li reciprokos, kaj sendos fotografaĵojn interŝanĝe.

Li intencas proponi ke la gazeto « *Juna Esperantisto* » fariĝu oficiala gazeto de la Ligo ; la jara kotizaĵo estus 5 fr., kaj oni ricevus senpage la organon ; la redaktejo de l' ĵurnalo estus sidejo de la Ligo.

Tiuj kiuj aprobas la ideon kaj deziras helpi la aferon povus aliĝi, kaj li petas ke tiuj skribu al li.

Se la Ligo efektiviĝos, li proponos, krom reciproka interkonatiĝo, interrilatojn kaj korespondadon de geinstruistoj kaj gelernantoj, dissendon de alvoko kaj de diversaj presaĵoj al instruistoj kaj lernantoj, eĉ neesperantistaj (por tiuj ĉi oni aldonus ŝlosilojn Ĉefeĉ'ajn).

Li intencas sendi pli detalan raporton al la Kongreso.

***

S° Frenkel citas la vortojn de S° Boirac : «Propagandi *nur* inter la plenaĝuloj estas kvazaŭ klopodi por plenigi la barelon de l' Danaidinoj ».

Li aldonas ke efika laboro povas okazi nur ĉe gejunuloj.

Ni tute konsentas kun nia amiko : gejunulojn ni bezonas altiri inter nin kiel eble plej ; tiel, ni havos la estontecon por ni.

Sed, ĉu ligo tutmonda estas vere necesa por atingi tiun celon ? Kian utilon ĝi alportus ? Ĉu la instruistoj — kaj aliaj propagandistoj ĉiuspecaj — ne povas bone klopodi en sia lando, sen ia centra-eksternacia organismo ? Ĉu oni ne povas trovi eksternaciajn korespondantojn, eĉ sen tia organismo ? Por tio, oni povas sin turni almenaŭ al redaktejoj de l' naciaj gazetoj, al direktantoj de l' naciaj ligoj, de l' lokaj grupoj.

Aliaflanke, ĉu oni trovos multe da lernantoj kiuj intencas korespondi eksterlanden ? Ili — plej ofte — havas nek tempon *nek monon ;* sekve, pri tiu punkto la propono ŝajnas sencela.

Tiu projekto de Tutmonda Ligo estas nova formo de simila projekto jam prezentita antaŭ la Boulogn'a Kongreso. Oni scias kiom malfavore ĝi estis konsiderata, kiajn danĝerojn oni vidis en ĝi, kaj ke, fine, oni forĵetis ĝin.

Nia intenco ne estas malkuraĝigi nian fervoran propagandiston ; sed, ni kredas ke, se ni rajtas laŭdi tion kion ni opinias bona, ni devas ankaŭ montri la danĝeron de proponoj tro frue alvenintaj, nesufiĉe maturaj por ricevi efektiviĝon, aŭ, eĉ, kies celo ne estas sufiĉe klara.

REZULTATO
de l' Konkurso por afiŝoj de l' Kongreso.

1ª « Unuiĝo per Kompreniĝo » — S. de Coninck, Marseille. Premio da 50 fr.
2ª «Verdo de l'Espero ».—S.Firmin Baeyens,Anvers.
3ª « La Suprématie ». — S. Tom Yuile, Glasgow.
4ª « La Prezidanto ». — S. J. A. Woodhead, Leeds.
5ª « Verda Stelo » — S. Finez Grégoire, Paris.
6ª « Signo ». — Alfred J. Hulme, Shrewsbury.
7ª « L'Ami Karo ». — S. J. Chapuis, Lyon.
8ª « Esperanto » — S. W. W. Hide, London.
9ª « En la Mondon venis nova sento » — S. Louis Bernard, Paris.
10ª « Naŭ horoj ». — P. Wilhardt, Kjöbenhavn.
11ª « Voli estas povi ». — J. T. Stynen, Anvers.
12ª « La Venkonto ». — S. Morineau, Québec, k. c,

Kelkaj samideanoj sendis al ni ŝatindajn projektojn, sed, bedaŭrinde, ili subskribis ilin, malgraŭ la regularo de l' Konkurso, kaj ni ne povis ilin klasigi.

Al ĉiuj, la Komitato esprimas varman dankon.

Unu sekretario,
EMILE BERNARD.

La duan lokon, en tiu konkurso, okupas unu el niaj amikoj, membro de la Antverpena Grupo, abonanto de nia gazeto, S° F. Baeyens. En la nomaro, ni ankaŭ vidas la nomon de alia membro de A. G., S° J. Stynen.

Niajn plej korajn gratulojn al tiuj agemaj samideanoj.

El Italujo.

Nia estiminda samideanino Sino R. Junck sciigas nin ke la monon kolektitan por Kalabranoj (316 fr.) ŝi transdonis al la itala societo de la Ruĝa Kruco kaj ke, pro tio, ŝi sukcesis esperantigi tiun societon. Ŝi petis ke la societo danku per la lingvo Esperanto, kaj ĝi tion faris per aldonita ŝlosilo.

La glora verkisto itala Edmondo De Amicis, al kiu nia fervora propagandistino klarigis nian lingvon kaj montris librojn kaj ĵurnalojn, permesis ke ŝi traduku Esperanten lian belan verkaĵon : « Kverko kaj Floro », kaj ankaŭ unuaktan dramon.

Sino Junck aldonas ke S° De Amicis estas en la ministra konsilistaro de Instruado ; ke, sekve, la favoro kiun li donas al Esperanto estas afero ja grava.

El Hispanujo.

Grupo Esperantista de Bilbao. — Fine, dank' al l' energiaj klopodoj de S° Elizondo kaj de kelkaj aliaj fervoraj samideanoj helpintaj lin efike, oni sukcesis fondi definitive, en grava ĉefurbo Bilbao, Grupon Esperantistan kies nombro pligrandiĝanta senĉese permesas antaŭvidi prosperan sorton por nia lingvo en tiu ĉefurbo.

Jen ĝia komitato : *Prezidanto*, T. Elizondo; *Vicprezidanto*, V. O. Allende; *Sekretario*, R. Unzaga; *Kasisto*, M. Zabala; *Voĉdonantoj*, J. Santamaria, I. Lorente kaj J. Aguirreche.

Plena adreso de la Grupo: Grupo Esperantista, Strato Garcia Salazar, **Bilbao** (Hispanujo).

Nova Signo Esperantista.

Priparolante la novan pinglon de la Frankfurt'a Grupo, ni forgesis diri ke la prezo kiun tiu grupo transdonis pliiĝas po 10 pfeningoj por internacia transsendo.

Sekve : 30 pf. po 50 pingloj ; 45 pf. po 100 pingloj.

La Belga Sonorilo liveros ilin jene, afranke en Belgujo :

50 pinglojn po 40 centimoj ;
100 » » 60 »

PRESARO.

Esperanta Ligilo.

Monata revuo por blinduloj.

Jara abono : fr. 3,00 ĉiulanden.

Direktoro : Th. Cart, 12, rue Soufflot, Paris. — Tria jaro (1906). n° 5a, Majo. *Enhavo* : Kroniketo (Fanny Ducret, Th. C.) Interparolado. Vizito. Problemo. Humoraĵo. Ŝirmbastonoj (Th. Cart). Poezio : el Heine. Korespondado (Brown). Miksaĵo : Nombro da loĝantoj. Proverboj. Felietono : Perdita kaj retrovita (Boirac).

Lingvo Internacia.

15 majo. — S. Meyer : La Rochelle. — François Coppée : Pereinta en maro. — E Pargaetzi : Rememoro (originala versaĵo). — Oscar Wilde : La najtingalo kaj la rozo. — Paul Champion : Terkultura kalendaro (Majo). — Movado esperantista. — Bibliografio.

1 junio. — Georges Renard : Strikoj koj arbitracio — V. Hugo : Historio de Cosette. — Miksaĵoj : Prof. Vorobjev ; Poŝtkartoj ilustritaj ; Novaĵo por blinduloj ; Kontraŭ absinto ; Por la Lapoj ; Oni parolas fremdlingve ; Nuntempa ; Japanaj proverboj ; Bagateloj. — Paul Champion : Terkultura kalendaro (Junio). — René Deshays : Ujo, Arbo, Lando, gramatika versaĵo. — G. Queste : Modo ordona en dependaj propozicioj. — Diversaĵoj : La Sankta Biblio Esperante ; Pri la Geneva Kongreso ; Ankoraŭ pri Dilpok : Laste aperintaj verkoj ; Kelkaj vortoj de la Redaktoro ; Nova Ĵurnalo Esperanta.

En tiu n° de *Lingvo Internacia*, ni legas artikolon titolatan « Strikoj kaj Arbitracio », en kiu la aŭtoro konigas la manieron uzatan en Nova-Zealando por solvi la demandon : arbitracian kortumon leĝe starigitan, konsistantan el tri membroj ; unu riprezentas la laboristajn sindikatojn, unu la mastrajn sindikatojn ; la tria estas delegato de la Ŝtato.

La konfliktoj alvenas unue antaŭ *Konsentiĝa* (?) *Konsilistaro'n*, konsistantan el membroj poduone elektitaj de l' mastroj kaj poduone de l' laboristoj. Ĝia tasko estas solvi amike la malkonsenton ; nur se ĝi ne sukcesas, ĝi transdonas la aferon al la *Arbitracia Kortumo*.

Tiuj kiuj okupas sin pri sociaj temoj legos profite la artikolon, ja kvar-paĝan.

J. Coox.

Tra la Mondo.

GERMANA KANTO
" Wanderlied "
DE J. KERNER,
LIBERE ESPERANTIGITA
de Frans Swagers.

MUZIKO DE
ROB. SCHUMANN
Op. 35 No 3
Sämmtliche Lieder.

Ni trinku pokalon da fajroplena vin' !
Jen estas la tempo por jam disigi nin !
La hejman feliĉon forlasu, mia kor' :
Tra mondo la vasta ni flugu nun for !

Ne haltas la suno sur ia blua mont',
Ne restas rivero ĉe sia klara font',
Ne ŝaumas ondaro sur sama mara rand',
Ventegoj blovegas kun bru' tra la land'.

La nubo rapidas kaj kovras sub mantel'
La birdon flugantan al varma sudĉiel',
Por trovi plorantan la knabon en l'arbar',
Serĉantan laboron sur fremda landar'.

La knabo silentas, kaptite per ĉarm',
Kaj liaj okuloj ekbrilas per larm' :
La birdan kanteton rekonas li tuj,
La birdo, ĝi venas de lia patruj' !
Ĝi vidis la domon sub verda tili',
Alportas de hejme saluton por li.
Per birdaj flugiloj alvenas l' esper'
Kaj l'amo lin sekvas sur tuta la ter' !...

Ni trinku pokalon da fajroplena vin' !
Jen estas la tempo por jam disigi nin !
La hejman feliĉon forlasu, mia kor' :
Tra mondo la vasta ni flugu nun for !

F. Swagers.

(Tiu ĉi kanto estas kantota dum la festoj de la Geneva Kongreso).

GRATULOJN !

Ni sciiĝis kun granda plezuro ke lia Reĝa Moŝto Leopold IIa nomis Sinjoron François Van Pelt kavaliro de sia ordeno. Sinjoro Van Pelt, apotekisto, membro de la Provinca Medicina Komisio, estas membro de l' Komitato de la Antverpena grupo Esperantista kaj unu el la fondintoj de tiu grupo. Dum sia tuta vivo li montris sin fervora pioniro de ĉiuj progresaj ideoj bonaj kaj belaj, kaj ĉie li renkontis ĉirkaŭ si plej sinceran simpation. Akceptu li niajn plej korajn gratulojn !

L'Esperanto à l'Étranger.

Allemagne. — Le 20 mai s'est fondée à Braunschweig la « Germanlingva Esperantista Societo », destinée à réunir tous les Espérantistes de langue allemande. La gravité de la nouvelle n'échappera pas à quiconque connait l'activité déployée depuis un an par les différents groupes d'Allemagne. Il y a quelques mois, « *Germana Esperantisto* » a proposé que chacun des grands groupes allemands se spécialise dans une branche déterminée ; c'est ainsi que le groupe de Hambourg centraliserait la propagande commerciale ; Berlin aurait dans ses attributions le compartiment des sciences, Vienne organiserait le mouvement parmi les aveugles, Francfort s'occuperait de rallier les journaux allemands, etc. Il est à peine nécessaire d'insister sur les avantages que procurerait pareille organisation, que la fondation de la Société Allemande va probablement permettre de rendre effective.

En tout cas, c'est une idée que l'on pourrait utilement méditer ailleurs ; elle servirait à secouer la torpeur des groupes qui,dans certains pays, croient faire beaucoup pour la cause espérantiste en enseignant le contenu d'un livre d'étude à un nombre plus ou moins grand d'auditeurs. (*)

Le Comité de la nouvelle société est composé comme suit :

Président : Dr E. Mybs, 68, Markstrasse, Altona ;

Secrétaire : Dr J. Hanauer, 5, Bleichstrasse, Francfort s/M. ;

Trésorier : M. F. Schuck, 16, Thomaestrasse, Braunschweig.

Nouveaux groupes à *Magdebourg*, à *Merseburg*, à *Lemberg* (Gallicie), où un cours vient d'être ouvert avec 170 élèves, et à *Reichenberg*.

A *Munich*, notre ami L. Meier a réussi à rallier le Journal «*MünchenerNeuesteNachrichten*», jusqu'alors hostile. Le Dr Hanauer a donné une conférence à l'Union Commerciale de *Francfort ;* M. Feyerabend donne un cours spécial pour employés de banque. M. Kuchler, président du groupe de Francfort, a été nommé membre du Comité de la Ligue Pacifiste de cette ville (plus de 1000 membres), afin qu'il puisse plus facilement propager l'Esperanto parmi les Pacifistes. Articles favorables dans divers journaux, spécialement dans *Union*, bulletin mensuel des professeurs de langues vivantes, et dans *Bankbeamten-Zeitung*, tous deux de Berlin, ainsi que dans *Bayerische Verkehrsblätter*, *Das Echo*, *Weltwarte*, *Frankfurter Warte*, *Ludwigsburger Zeitung*, *Frankfurter Oderzeitung*, *Münchner Allgemeine Zeitung ; Leipziger Neueste Nachrichten* publie un article de M. Stephan, sous le titre de « Apprenez l'Esperanto ».

Suède. — On annonce des groupes fondés à *Stelleryd*, *Ronneby*, *Oskarström ;* il est à remarquer que les groupes suédois sont principalement composés d'ouvriers, ce qui semble dénoter chez l'élément prolétaire du Nord une intellectualité plus développée qu'ailleurs.

Angleterre. — Le Groupe Espérantiste de Londres a eu, le 15 avril, la visite de 24 Espérantistes étrangers : des Russes, des Finlandais, des Allemands, des Français, des Autrichiens ; parmi eux, quelques-uns étaient des délégués de la Fédération Internationale des Employés, venus pour le Congrès des Employés.

A *Hillhead* (Glasgow), le président du Groupe donne un cours pour agents de police, employés de tramway et de chemin de fer. Nouveaux groupes à *Loughborough*, *Grimsby*, *Goole*, *Oswenstry*, *Sheffield*, *Newport ;* aussi à *West Norwood*, sous la présidence de notre ami Ĉefeĉ. A *Leeds*, le « *Northern Institute* » (Ecole de Commerce du Nord de l'Angleterre) a porté l'Esperanto à son programme au même titre que les autres langues ; le cours en est donné par Mr Maréchal, sous-directeur de l'Institut.

Espagne. — Le journal « El Correo Espanol », l'un des plus importants du pays, a publié un long article sur l'Esperanto. Un groupe s'est fondé à *Tarankon*, et l'Esperanto a acquis droit de cité à la Chambre de Commerce de *Burgos*. Un groupe vient de se fonder dans cette dernière ville. Nouveau groupe aussi à *la Guardia*.

On vient de fonder la société « Espero Kataluna » à Barcelone. Un journal de cette ville. « La Academia Calasancia » a, dans plusieurs nos, publié des articles favorables à l'Esperanto.

Russie. — Le moment n'est sans doute pas encore bien choisi pour une propagande générale ; mais on travaille quand même, de-ci de-là. Un groupe s'est fondé à *Nova-Brudno*, près de Varsovie ; à *Tiflis*, le groupe travaille énergiquement, sous la direction du Général Reŝetin, du Professeur Avilov et du Dr Fiŝer ; un cours a lieu tous les dimanches. *Karbin* est depuis longtemps un centre espérantiste très-actif et continue, parait-il, à mériter sa réputation.

« *Ruslanda Esperantisto* » signale que le livre d'adresses de la ville de *Saratov* contient une grande annonce pour l'Esperanto, grâce à l'intervention de M. G. Davidov.

Japon. — Nous apprenons par « *British Esperantist* » que l'Esperanto fait de grands progrès au Japon; nous avons, il y a quelques mois, signalé un cours à Okayama; un nouveau vient de s'y ouvrir, avec 433 élèves dont 350 Japonais. Le correspondant de B. E. croit que l' Esperanto prendra pied au Japon, quoiqu'il diffère entièrement de la langue du pays.

Australie. — Un journal de *Melbourne* a publié un article sur l'Esperanto et annoncé l'existence d'un groupe espérantiste dans cette ville.

Il y a tentative de fondation d'un groupe à *Christchurch* (Nouvelle Zélande) d'où nous nous souvenons avoir reçu une correspondance en

(*) Ces lignes étaient composées lorsque nous avons reçu la circulaire annonçant la division de la propagande entre les groupes suisses ; voir, dans notre rubrique **EĤOJ**, du no de Juin, l'article concernant la *Svisa Esperanta Societo*.

Esperanto, il y a plus d'un an. Le secrétaire du Comité provisoire annonce qu'il recevra avec plaisir les Espérantistes étrangers à l'occasion de l'Exposition internationale qui aura lieu en cette ville de Novembre 1906 à Avril 1907. Avis aux amateurs de voyages autour du monde.

Etats-Unis. — *L'Espérantiste* annonce que l'Esperanto se développe de façon satisfaisante dans plusieurs villes de l'Amérique du Nord. Il cite les groupes de *New-York*, *Philadelphie*, *Cambridge*, *Everett*, *Portland; Boston* possède plusieurs organismes: « Boston Esperanto Society », « Esperanto Club de la Technology Club », « Blindula Klubo en la Perkins Institution ». Un club de dames a été fondé parmi les anciennes élèves du « Massachusetts Institute of Technology ».

L'intérêt s'éveille aussi dans les écoles supérieures: à *Boston*, à *Placksburg*, à *New-Brunswick*, à *Baltimore* Un mouvement existe dans un grand nombre d'autres villes, et il n'est pas excessif de prévoir, dans un délai assez rapproché, l'Esperanto faisant tache d'huile aux Etats-Unis et s'y répandant comme il s'est répandu en Angleterre, avec une rapidité foudroyante.

La grande presse américaine soutient le mouvement, d'ailleurs, et des journaux tirant à 100,000 exemplaires, comme le *Christian Endeavour World*, et à 500,000 ex. comme le *Ladies Home Journal*, publient des articles nettement favorables.

La Presse Espérantiste.

Espero Pacifista attire l'attention des Espérantistes sur la « Internacia Societo Esperantista por la Paco », dont il est l'organe officiel. Le fond du programme de la Société est, comme le dit l'art. 1er de son règlement: 1° résoudre les difficultés internationales par l'arbitrage et travailler au rapprochement des peuples, 2° faciliter la tâche des autres Sociétés pour la Paix, en propageant parmi elles la connaissance et l'usage de l'Esperanto.

Dans son n° 10, «*Espero Pacifista* » fait remarquer que ni lui ni la Société dont il est l'organe n'ont quoi que ce soit de commun avec la propagande antimilitariste entreprise dans certains pays, et que l'idée de pacifisme est indépendante de l'idée d'antipatriotisme ou d'internationalisme.

L'adhésion à la Société comporte une cotisation annuelle de 5 fr., avec service gratuit de la revue. On admet des adhésions par groupes de 5 personnes moyennant une somme fixe de 5 fr., + 0,50 par personne, soit pour 2 personnes 6 fr., pour 5 personnes fr. 7,50.

On peut s'abonner à la revue (5 fr. l'an) sans adhésion à la Société.

S'adresser à Mr Gaston Moch, 26, rue de Chartres, *Neuilly-sur-Seine*, France.

J. Coox.

La sabata gasttablo de Antverpenaj Esperantistoj.

Unua kunveno. — La kunvenintoj timete interparolas. Ili kuraĝas diri de tempo al tempo nur mallongan frazon, ĉar ili ne kutime parolas Esperanton. Ĉe la najbara tablo, dikaj bieramantoj, ludantaj per kartoj, aŭdinte la interparoladon, scievole aŭskultas; fine, ne komprenint e kaj rekomencante la ludon, unu el la ludantoj mokante diras: « Ĉu ili ne farus plibone paroli la ĥinan lingvon ol tiun ĉi barbaran elkraĉajon.... ».

Post kvin semajnoj. — La entuziasmaj Esperantistoj pli laŭte kaj efektive pli flue interparolas, iom post iom eĉ la plej timaj el la grupeto kuraĝas diri kelkajn vortojn. Oni nun aŭdas senĉesan serion da demandoj kaj da respondoj. Juna fervora doktoro parolas pri mastraĵo, virino pri sciencaj teorioj, grava barbulo klarigas kiel li enamiĝis. Personoj aŭdintaj la bonsonecon de la lingvo pensas ke tiuj klientoj, eble iliaj najbaroj, estas Italoj aŭ Hispanoj; sed post noktmezo la gaja esprimo «*je via sano*» fariĝas: « *op uw gezondheid, jongen,... blaas uit !...* Elblovu ! » ĉar Esperanto ekkreskas kun la gepatra lingvo ?

Alifoje, sinjoro kaj lia edzino, vespermanĝante, atente aŭskultas, ĉar niaj Esperantistoj, ĉiam trovintaj agrablan, ridigan, interesan subjekton por la interparolado, nun babiladas kiel papagoj. Fine, tiu sinjoro iom laŭte demandas sian edzinon ĉu ŝi scias kian lingvon ili nun aŭdas. Post ŝia nea respondo, li diras: « Estas Esperanto, la bela helpa lingvo, kiun oni povas lerni en kelkaj semajnoj; mi intencas lerni ĝin kiel eble plej baldaŭ ». Dum ĉe du aliaj tabloj la gastoj diskutas la utilecon kaj oportunecon de internacia lingvo, la Esperantistoj komencas interesan kaj sciencegan eksperimenton per alumetoj, ne forgesante senĉese uzi nian karan lingvon !

Tiamaniere, ĉiam pensante al la latina proverbo : « Utile dulci », antverpenaj grupanoj kuraĝe klopodas por la ..... afero, esperante ke baldaŭ novaj adeptoj venos pligrandigi ilian nombron.

Adolfo.

Belga Kroniko.

Jen granda plenmano da novaĵetoj:

La Métropole, el Antverpeno, publikigis intersekve serion da artikoletoj pri Esperanto kaj Esperantistoj: la 18an de Majo, anoncon pri la Geneva Kongreso; la 25an, artikoleton pri: « Esperanto ĉe la Ruĝa Kruco », medicina vortaro de Do Rodet, kaj alia vortaro de maraj esprimoj, de So inĝeniero Rollet de l'Isle, ambaŭ kun esperanta traduko; la 11an de junio, avizon al Esperantistoj, sciigantan ke, en Eperjes (Hungarujo), la loĝantoj parolas ses malsamajn lingvojn, kaj ke, tie, la helpa lingvo estus tre utila; la 13an de Junio, artikolon kiu apogas la ideon eldonitan de nia kunlaboranto L. Blanjean por ke la Kongreso de 1907 okazu en Antverpeno; fine, la 22an de Junio, longan artikolon (proksimume unukolonan) pri la ĵusa fondiĝo de la Germanlingva Societo Esperantista.

La Presse, el Antverpeno, 20an de Majo, citas laŭde nian gazeton. Dank'!

Le Travail, 6an de Majo, *L'Union Libérale*, 8an de Majo, ambaŭ el Verviers, sciigas la fakton, jam de ni raportitan, ke la Komerca Ĉambro de Londono akceptis Esperanton same kiel la fremdnaciajn lingvojn.

L'Éducateur, ankaŭ el Verviers, publikigis dukolonan artikolon por konigi Esperanton. Tiun artikolon verkis So Lambrette, membro de la Verviers' a Grupo.

La Gazette de Huy, de la 3a de Junio, publikigas, en Esperanto, artikoleton titolatan « Kelkaj vortoj pri lingvo internacia ».

Ni rememorigu ke la urbeto *Huy* posedas, de kelkaj monatoj, grupon tre ageman; al ĝia iniciativo ni ŝuldas la publikigon de dirita artikolo.

Tio montras kiom utile estas ke ĉiu urbo havu grupon laboreman, kunvenantan regule, tiamaniere ke ĝi altiru ĉies atenton al nia entrepreno. Tia

---

CHRONIQUE BELGE.

Une grosse poignée de petites nouvelles :

La Métropole, d'Anvers, a publié coup sur coup une série d'articulets à propos d'Esperanto et d'Espérantistes : le 12 Mai, annonce du Congrès de Genève ; le 25, un petit article sur : « l'Esperanto à la Croix Rouge », le dictionnaire de médecine du Dr Rodet, et un autre dictionnaire contenant les termes maritimes, de Mr l'ingénieur Rollet de l'Isle, tous deux avec traduction en Esperanto : le 11 Juin, un avis aux Espérantistes, signalant qu'à Eperjes (Hongrie) les habitants parlent six langues différentes, et que la langue auxiliaire y rendrait de grands services ; le 13 juin, un article qui appuye l'idée émise par notre collaborateur L. Blanjean de tenir le Congrès Espérantiste de 1907 à Anvers ; enfin, le 22 juin, un long article (près d'une colonne) à propos de la récente fondation de la Ligue Espérantiste Allemande.

La Presse, d'Anvers, 20 mai, cite d'une façon élogieuse notre journal. Merci !

Le Travail, 6 Mai, *L'Union Libérale*, 8 mai, tous deux de Verviers, signalent le fait, déjà rapporté par nous, de l'admission de l'Esperanto par la Chambre de Commerce de Londres, au même titre que les langues étrangères.

L'Educateur, également de Verviers, a publié un article de deux colonnes pour faire connaître l'Esperanto. Cet article est écrit par Mr Lambrette, membre du groupe espérantiste de Verviers.

La Gazette de Huy, du 3 juin, publie un articulet en Esperanto, intitulé : « *Kelkaj vortoj pri lingvo internacia* », c.-à-d. « Quelques mots au sujet de la langue internationale ».

Rappelons que Huy possède, depuis quelques mois, un groupe très-actif ; c'est à son initiative que nous sommes redevables de la publication de l'article susdit.

Ceci nous montre combien il est utile d'avoir dans chaque localité un groupe laborieux, se réunissant régulièrement, de façon à attirer l'attention publique sur notre entreprise. Pareil

BELGISCHE KRONIJK.

Een groote handgreep kleine nieuwstijdingen :

— La Metropole, *van Antwerpen, heeft achtervolgens eene reeks artikeltjes medegedeeld naar aanleiding van Esperanto en Esperantisten : den 18n Mei, aankondiging van het congres van Geneve ; den 25n, een artikeltje over « het Esperanto en het Roode Kruis », het woordenboek van geneeskunde door Dr Rodet en een ander over de vaktermen van zeevaartkunde door den heer ingenieur Rollet de l'Isle, beide met vertaling in Esperanto ; den 11n Juni, een bericht aan de Esperantisten, meldende, dat in Eperjes (Hongarië) de inwoners zes verschillende talen spreken en dat daar de hulptaal groote diensten zou bewijzen ; den 13n Juni, een artikel het voorstel ondersteunende uitgebracht door onzen medewerker L. Blanjean, strekkende om het congres van 1907 in Antwerpen te houden ; eindelijk, den 22n Juni een lang artikel (bijna eene gansche kolom) naar aanleiding der onlangsche stichting van den Duitschen Esperantischen bond.*

— La Presse, *van Antwerpen, 20n Mei, spreekt met grooten lof over ons blad. Dank !*

— Le Travail, 6n *Mei*, l'Union Libérale, 8n *Mei, beide van Verviers, melden het feit, reeds door ons aangehaald, van de aanneming van het Esperanto door de Handelskamer van Londen, met hetzelfde recht als de andere vreemde talen.*

— L'Educateur, *eveneens van Verviers, heeft een artikel van twee kolommen afgekondigd om het Esperanto te doen kennen. Dit artikel werd geschreven door den heer Lambrette, lid der Esperantische groep van Verviers.*

— *De* Gazette de Huy, *van 3n Juni, deelt een artikeltje in Esperanto mede getiteld :* « Kelkaj vortoj pri lingvo internacia », *d. i. « Eenige woorden over eene internationale taal. »*

Laten wij herinneren, dat Hoei sedert eenige maanden eene zeer werkzame groep bezit ; aan haar initiatief zijn wij de openbaarmaking van bedoeld artikel verschuldigd. Dit bewijst, hoe zeer het nuttig is in iedere plaats eene ijverige groep te bezitten, wier leden regelmatig samenkomen, derwijze, dat de openbare aandacht op onze onderneming getrokken wordt.

grupo, se ĝi estas bone kondukata kaj eĉ se ĝi havas nur 40 membrojn, povas fari pli da bono ol tiu kiu havus 200 membrojn, sed kies ekzisteco estas nekonata.

Le Voyageur, el Bruselo, organo de la Ĝenerala Societo de l' Komerc-Vojaĝistoj de Belgujo, publikigis plene la raporton kiun legis S° Géhet (Francujo) ĉe la Kongreso de Oficistoj, en Londono, por peti la alprenon de Esperanto ĉe la Federacio de Oficistoj.

Unitas, el Antverpeno, organo de la samnoma Societo de Komerc-Oficistoj, publikigis la decidon per kiu tiu kongreso alprenis Esperanton por sia propra uzo.

Oni permesu ke ni tie ĉi bedaŭru la fortenon — nepravigitan kaj nepravigeblan — de l' ĵurnalo *Concordia*, organo de l' Sindikato de Komerco kaj Industrio de Antverpeno. Tiu gazeto ne diris unu vorton, nek pri la Kongreso, nek pri la demando pri Esperanto kiun oni tie diskutis — kaj favore solvis.

L'Instituteur Belge (I Savres) kaj *De Nationale School* (Fr. Swagers kaj Ad. Finet) daŭrigas siajn kursojn pri Esperanto, la unua france, la dua flandre.

Le XXe Siècle, el Bruselo, daŭrigas publikigi regule ĉiusemajne siajn esperantajn artikolojn. Tiuj artikoloj estas tre interesaj, ĉar ili venas de ĉie : 13^an de Majo, artikolo de l'Esperantista Grupo de Prague (Bohemujo), pri la bohema fako ĉe la Ekspozicio en Londono, dum 1906 ; 20^an de Majo, angla kunlaboranto, S° Ch. Reeve, el Londono ; 10^an de Junio, artikolo de S° Hulanicka (Polo) ; 24^an de Junio, traduko de artikolo el la *Morning Leader* pri neceseco de helpa lingvo se oni intencas alveni ĝis efektiva « kora interkonsento ».

Se ni kredas tion kion oni diris al ni, la lieĝaj gazetoj ŝajnis, ĝis nun, ne helpemaj por nia propagando.

L'Express, de la 13^a de Junio, eniras la movon, prezentante al siaj legantoj

---

groupe, ne comptât-il que 40 membres, peut, s'il est bien conduit, faire plus de bien que celui qui en aurait 200, mais dont on ignore l'existence.

Le Voyageur, de Bruxelles, organe de la Société Générale des Voyageurs de Commerce de Belgique, a publié in extenso le rapport lu par Mr Géhet (France) au congrès des employés, à Londres, pour préconiser l'adoption de l'Esperanto par la Fédération des Employés.

Unitas, d'Anvers, organe de la Société d'Employés de Commerce du même nom, a publié la résolution par laquelle ce Congrès a décidé d'adopter l'Esperanto pour les besoins de la Fédération.

Qu'il nous soit permis de regretter ici l'abstention — injustifiée et injustifiable — du journal *Concordia*, organe du Syndicat du Commerce et de l'Industrie d'Anvers. Ce journai n'a pas dit un mot ni du Congrès de Londres, ni, par conséquent, de la question de l'Esperanto que l'on y a discutée — et résolue dans un sens favorable.

L'Instituteur Belge (I. Savres) et *De Nationale School* (Fr. Swagers et Ad. Finet) continuent leur cours d'Esperanto, le premier en français, le second en flamand.

Le XXe Siècle, de Bruxelles, continue à publier régulièrement chaque semaine des articles en Esperanto. Ces articles sont très intéressants, parce que venant un peu de partout : 13 mai, article du Groupe Espérantiste de Prague (Bohême), à propos de la section bohémienne à l'Exposition de Londres en 1906 ; 20 mai, collaborateur anglais M^r Ch. Reeve, de Londres ; 10 juin, article de Mr Hulanicka, polonais ; 24 juin, traduction d'un article du *Morning Leader* sur la nécessité d'avoir une langue auxiliaire si l'on veut arriver à une « Entente Cordiale » effective.

Si nous en croyons certains correspondants, les journaux liégeois ne semblaient, jusqu'à présent, guère disposés à nous aider dans notre propagande.

L'Express, du 13 juin, entre dans le mouvement en présentant à ses lecteurs le compte-rendu d'une conférence espé-

Zulke vereening, al telde zij slechts een 40 tal leden, kan, indien ze goed geleid wordt, meer goeds stichten dan eene die er 200 zou tellen, en waarvan men zelfs het bestaan niet kent.

— Le Voyageur, *van Brussel, orgaan van de algemeene maatschappij der Belgische handelsreizigers, heeft* in extenso *het verslag medegedeeld, dat door den heer Géhet (Frankrijk) bij het congres der handelsbedienden werd voorgedragen.*

— Unitas, *van Antwerpen, orgaan der handelsbediendenmaatschappij van dien naam, heeft eveneens het besluit afgekondigd, door hetwelk dit congres het Esperanto aanneemt voor de noodwendigheden der federatie.*

Het zij ons toegelaten hier de onverrechtvaardigde en met te verrechtvaardigen houding te betreuren van het nieuwsblad « Concordia », *orgaan van het Antwerpsch syndicaat van handel en nijverheid. Dit blad heeft geen woord gerept, noch over het congres van Londen, noch over de quæstie van het Esperanto, die men daar in gunstigen zin heeft besproken — en opgelost.*

— L'Instituteur belge *(I. Savres) en* De Nationale School *(Fr. Swagers en Ad. Finet) zetten hunne leergangen van Esperanto voort, de eerste in het Fransch, de tweede in het Nederlandsch.*

— Le XXe Siècle, *van Brussel, gaat voort wekelijks regelmatig artikels in Esperanto mede te deelen. Deze bijdragen zijn zeer belangwekkend, daar zij zoo wat van overal komen : 13^n Mei, artikel van de Esperantische groep uit Praag (Bohemen), naar aanleiding der Boheemsche tentoonstelling in Londen (1906) ; 20^n Mei, artikel van een Engelschen medewerker, den heer Ch. Reeve, van Londen ; 10^n Juni, artikel van den heer Hulanicka, Pool ; 24^n Mei, vertaling van een artikel uit den* Morning Leader *over de noodzakelijkheid eener hulptaal om tot eene wezenlijke « hartelijke verstandhouding » te geraken.*

— *Moeten wij sommige briefwisselaars gelooven, dan schenen tot nu toe de Luiksche dagbladen er weinig toe geneigd ons in onze propaganda te helpen.*

L'Express, *van 13^n Juni, treedt evenwel in de beweging, met aan zijne lezers het verslag mede te deelen eener Espe-*

raporton pri priesperanta parolado farita de S° L. Blanjean en *Fléron*, antaŭ aro da 50 geinstruistoj.

L'Express priparolas tre laŭde la paroladinton kaj Esperanton.

***

Fine, ni raportu tion kion skribis al ni iu el niaj plej fervoraj partianoj :

Esperanto ekeniras ĉien. — Antaŭ kelkaj tagoj, promenante, mi alvenis en *Haltinnes*'on, malgrandan vilaĝon de la Namur'a provinco. Tie, granda festo ! Ĉie vidiĝis standardoj, gvirlandoj, floroj ; ĉe ĉiu strato, triumfaj pordegoj ornamitaj per kronogramoj latinaj kaj francaj.

Lia episkopa Moŝto vizitis la vilaĝon kaj la loĝantaro ricevis lin belege. Nu ! apud la parohestra domo mi legis miregante la jenan kronogramon :

saLVton eĈ Dankon
Ĉar Ĉeestas
L'epIskopo aMata.

J. Coox.

rantiste donnée par Mr L. Blanjean à Fléron, devant un groupe de 50 instituteurs et institutrices.

L'Express parle d'une façon très-élogieuse et de l'orateur et de l'Esperanto.

***

Pour finir, signalons ce que nous écrit un de nos plus dévoués partisans :

« **L'Esperanto commence à pénétrer partout.** — Il y a « quelques jours, en me promenant, j'arrive à Haltinnes, petit « village de la province de Namur. Il y avait grande fête. Par- « tout se voyaient des drapeaux, des guirlandes, des fleurs ; à « chaque rue, des arcs de triomphe que l'on avait ornés de « chronogrammes latins et français.

« Mgr l'Evêque visitait le village et les habitants lui faisaient « une réception magnifique. Or, près de la cure, je lus avec le « plus profond étonnement le chronogramme que voici :

saLVton eĈ Dankon
Ĉar Ĉeestas
L'epIskopo aMata.

Voici la traduction de cette inscription espérantiste :

SALUT, MÊME MERCI,
CAR L'EVÊQUE AIMÉ EST PRÉSENT.

J. Coox.

rantische voordracht door M. Blanjean gegeven te Fléron, vòòr eene vergadering van een 50 tal onderwijzers en onderwijzeressen.

L'Express *spreekt met den grootsten lof over den redenaar en over het Esperanto.*

***

Laten wij om te eindigen vermelden, wat ons door een onzer verkleefdste partijgenooten wordt geschreven.

« **Het Esperanto begint overal door te dringen.** — *Vòòr » eenige dagen kwam ik al wandelend in Haltinnes, een klein » dorpje der provincie Namen. Er had een groot feest plaats. » Overal zag men vlaggen, festoenen en bloemen ; in elke straat » waren triombogen opgericht, die men met Latijnsche en Fran- » sche jaarschriften had versierd.*

» De heer Bisschop bezocht het dorp en de inwoners deden hem » een prachtig onthaal. Nu, dicht bij de pastorij, las ik met de » grootste verwondering het volgende jaarschrift :

saLVton eĈ Dankon
Ĉar Ĉeestas
L'epIskopo aMata.

De vertaling van dit Esperantisch opschrift is :

GROET, ZELFS DANK,
WANT DE BEMINDE BISSCHOP IS AANWEZIG.

Amatus *(Vertaling).*

Holanda kroniko.

Sinjoro J. v. d. Ende de l' Haga grupo faris, la 16[an] de Majo, paroladon pri Esp. en Hengelo (Tvento). La aŭdantaro estis sufiĉeta ; iom da lerniloj estis vendataj kaj oni antaŭvidas baldaŭan fondon de grupo.

Nia sekretario, Sinjoro D. F. Romein, komencis en Utreĥto kurson de Esp., por kiu 30 personoj sin enskribiĝis. La Utreĥta Grupo faris eksterordinaran kunvenon kun invititoj, en kiu sinjoro D[ro] Buart de la Faille traktis en Esp. vojaĝan aventureton travivitan de li, kaj ligis al tio la priparoladon de l' lingvaj reguloj. Tiu parolado estis atente aŭdata kaj pligrandiĝis la membraron. Mia kurso en Amsterdamo ankaŭ donas plene kaŭzon por kontenteco. Unu el la tieaj membroj ricevis el Rusujo ne transdoneblan poŝtkarton esperantan. Per surskribo en la sama lingvo la rusa poŝtisto sciigis sur ĝi la kaŭzon de tio. Palpebla pruvo de disvastiĝo de Esp. !

Ankoraŭ eltirajo de l' lasta poŝtkarto de nia bedaŭrinda Haldor Midthus :

« Tiu ĉi estas la lasta karto kiun vi ricevos de mi. Pro sanga elŝpruco en la gorĝo mi estas tre malforta. La fino estas veninta. Dankon pro ĉio ; adiaŭ, frato mia : Vi ofte ĝojigis min ! Miaj pensoj ofte dankeme flugas al vi. Mia filo sciigos al vi mian morton. Ricevu mian lastan saluton kaj manpremon. Mia batalado kun la morto komencas. Adiaŭ, fidela amiko Uitterdijk ! ».... Du semajnojn poste, mi estis sciigata pri lia morto. Li mem estis skribinta la adreson. Tuŝanta tragedio !

Hilversum, 2[an] de Junio 1906[a].

Nederlands overzicht.

De heer J. v. d. Ende van de Haagse Esp. groep hield 16 Mei te Hengelo (Twente) 'n voordracht over Esp. 't Bezoek was vrij voldoende ; verscheidene leerboekjes werden verkocht en eerlang wordt aldaar de oprichting ener groep tegemoet gezien.

Onze geheimschrijver, de heer D. F. Romein, is te Utrecht 'n leergang in Esp. begonnen, waarvoor zich 30 personen hadden opgegeven. De Utr. groep hield 'n buitengewone bijeenkomst met uitgenoodigden, waarop de heer D[r] Buart de la Faille in 't Esp. 'n door hem ondervonden reisvoorvalletje behandelde en daaraan de bespreking der taalregels vastknoopte. Die lezing werd aandachtig gevolgd en vermeerderde 't aantal leden. Mijn leergang in Amsterdam levert ook alle stof tot tevredenheid. Een der leden aldaar kreeg 'n Esp. briefkaart als onbestelbaar uit Rusland terug. Door 'n opschrift in dezelfde taal had de Russ. post daarop de reden hiervan meegedeeld. 'n Tekenend staaltje van de vlucht die Esp. neemt!

Nog 'n aanhaling uit de laatste briefkaart van onze betreurde Haldor Midthus :

« Dit is de laatste kaart, die ge van mij zult ontvangen. Door 'n bloeduitstorting in de keel ben ik zeer zwak. 't Einde is gekomen. Dank voor alles ; vaarwel, broeder ! Gij hebt mij vaak verheugd ! Mijn gedachten vliegen vaak dankbaar naar u. Mijn zoon zal u mijn dood berichten. Ontvang mijn laatste groet en handdruk ! Mijn doodstrijd begint. Vaarwel, mijn trouwe vriend Uitterdijk ! ».... Twee weken daarna ontving ik bericht van zijn dood. Hij zelf had 't adres geschreven. Treffend treurspel !

Dreves Uitterdijk,
Prez. de l' Hol. Esp. Soc.

DIVERSAĴOJ.

Ruzaj Pekuloj.

I. — Vilaĝano iam venis ĉe la pastron, kaj diris al li :

— Sinjoro Pastro, sur la vojo mi trovis ŝnureton kaj konservis ĝin.

— Ĉu vi scias, kies ĝi estas ? diris la pastro.

— Neniel.

— Nu, vi povas konservi ĝin... Ĉu tiu ŝnureto estas longa ?

— Ho ! du metrojn proksimume.

— Tio estas tute negrava : ne pensu plu pri tio.

Duafoje la vilaĝano parolis pri la ŝnureto kun la pastro, kiu ree rekuraĝigis lin. Sed, ĉar triafoje li parolis pri la sama afero, la pastro malpacienciĝis kaj malpermesis ke li ankoraŭ parolu pri tio.

— Sed, Sinjoro Pastro, ĉu mi ne diris al vi, ke, ĉe la ekstremaĵo de la ŝnureto, estis ligata bovido ?

— Ho ! Ho !... tio estas tute alia afero ; vi devas serĉi la rajtan propraĵulon, kaj redoni al li la bovidon.

— Ne eble, Sinjoro Pastro, mi vendis ĝin.

— Nu, redonu la monon.

— Mi ne povas, Sinjoro Pastro, ĉar mi elspezis ĝin.

— Faru kiel vi volos, severe diris la pastro ; sed sciu ke, se vi estos ne redoninta la bovidon, ĝia mastro ĉeestos kun vi la lastan juĝon, por postuli ĝin de vi !

— Ĉu, Sinjoro Pastro, la bovido ankaŭ ĉeestos tie ?

— Certe ! senatente respondis la pastro.

— Nu, la mastro povos tiam ĝin repreni ; mi ne kontraŭstaros.

II. — Alia pekulo diris al sia pastro, kiu riproĉis lin, tial ke li ne konfesis dum Pasko :

— Mi faras tiom malmulte da peketoj, ke mi ne scias kion konfesi.

— Sed oni povas konfesi eĉ peketojn.

— Ho ! Sinjoro Pastro, se mi dirus al vi, ke mi batas mian edzinon kaj geknabojn ?... Kion vi dirus pri tio ?... Ke mi ĉiudimanĉe ebriiĝas ?... Kion vi dirus pri tio ?... Ke mi kelkafoje ŝtelas ?... Kion vi dirus pri tio ?... Ke mi...

— Kaj, interrompis la pastro, se mi dirus al vi, ke vi, pro viaj pekegoj, devos piede pilgrimi kun pizoj en viaj ŝuoj ?... Kion vi dirus pri tio ?

— Mi ?... tute nenion, Sinjoro Pastro... sed mi tuj pensus ke mi kuirigos la pizojn. E. V. Honincks.

Pro eraro ĉe la enpaĝigo, la lasta artikoleto de niaj « Diversaĵoj », en nia maja n°, estis neplena. Ni ĝin redonas, jene :

Legita sur vizitkarto de hispana artisto :

Pablo Hernandez
Faras portretojn.

Specialaĵo por militistoj, vartistinoj, servistoj kaj nutristoj de ambaŭ seksoj.

Neŝanĝebla prezo.

Simileco garantiita	30 pesetojn
Duona simileco	20 pesetojn
Familia ŝajno	10 pesetojn

Sen pligrandigo de l' prezo par la klientoj makulitaj per erezipelo, kiom ajn ili estas difektitaj.

Pri elpensinto de l' elektra horloĝo. — Oni ordinare opinias ke la elpensinto de la elektraj horloĝoj estas la franca horloĝisto Bréguet. Tio ŝajnas eraro ; elpensis tiujn horloĝojn la Belgo Charles Nolet (el *Gento*), kies unuaj provoj okazis dum jaro 1850ª.

Dum jaro 1852ª, Nolet prenis patenton pri elpenso de « horloĝo aŭ ciferplato elektra », kaj la urbestraro de Gento permesis ke li metu, prove, en la stratojn, kelke da tiaj horloĝoj.

La provo estis tiel kontentiga ke, dum sia kunsido de la 19ª de Marto 1853ª, la urbestraro mendis cent elektrajn horloĝojn ; kaj tiuj ĉi jam funkciis antaŭ fino de l' dirita jaro.

Dum jaro 1856ª, la urbestraro de l' franca urbo *Marseille* ankaŭ mendis de Ch. Nolet elektrajn horloĝojn.

La 17ªⁿ de Julio 1856ª, la urbestraro de Gento sendis protestan leteron al la franca gazeto « *L'Illustration* », kiu estis citinta Bréguet'on kiel elpensinton de l' diritaj aparatoj.

Grekaj elektadoj. — La rimedo uzata en Grekujo por garantii la sekretecon de l' voĉdonado estas certe malmulte konata. Ĉiu kandidato havas apartan skatolegon, malantaŭ kiu staras unu el liaj riprezentantoj (partianoj) ; tiu ĉi laŭte krias lian nomon kiam voĉdonanto pasas antaŭ la skatolego. Ekstere, tiu skatolego havas la formon de longa kubo kun tubo sufiĉe larĝa kaj tiel longa kiel la antaŭbrako. Unu duono de l' skatolego estas kolorita blanke, la alia, nigre ; sur la blanka parto estas pentrita per dikaj literoj la vorto : « Nai » (jes) ; sur la nigra parto, la vorto : « Oxi » (ne). Interne, la skatolego estas dividita en du fakoj, respondantaj je la eksteraj koloraj dividoj, kaj en ĉiu fako estas malfermita sako. La voĉdonantoj, kies nomo estas enskribita en apartaj libroj, eniras kvarope en la ĉambron. Antaŭ la skatolego de ĉiu kandidato, oficisto, nomata « Sferiodoto » (bulodonanto), donas al ili bulon. Ili enigas la brakon en la tubon kaj metas la bulon en iun el la fakoj : en la « Nai », se ili voĉdonas favore, en la « Oxi », se ili voĉdonas malfavore. La tubo malhelpas ke la movo ĉu dekstren, ĉu maldekstren, de l' brako de la voĉdonanto, estu videbla, kaj tiel garantias la sekretecon de l' voĉdono.

Post la voĉdonado, la skatolegoj estas sigelataj, kaj poste, oni ekkalkulas la rezultaton de l' elektado, jene : oni rompas la sigelojn kaj malfermas la skatolegojn laŭ alfabeta ordo. Oni eltiras la sakon el la blanka fako kaj verŝas la bulojn sur truilon (abaque) enhavantan cent truojn. Tiamaniere la kalkulo por ĉiu kandidato estas rapide farebla, kaj tiu kiu akiris la plej grandan nombron da « nai » buloj estas proklamata deputato de la unuainstanca tribunalo de la regiono.

Poŝtmarko por la respondo. — La Universala Kongreso Poŝta, en Romo, solvis la demandon. Ĝis nun, kiam oni intencis antaŭpagi la respondon de sia eksterlanda korespondanto, oni enmetis, en sian leteron, sialandan poŝtmarkon, neuzeblan eksterlande, kiun la ricevinto bezonis vendi po malalta prezo ; sed ne ĉiam oni trovas aĉetantojn por tiaj poŝtmarkoj.

La Roma Kongreso aranĝis la aferon jene :

En ĉiu lando, la Poŝto disvendos pag-atestojn 28-centimajn, repageblajn de ĉiuj poŝtkontoroj de l' aliĝintaj landoj per 25-centimaj poŝtmarkoj.

Sed kiam komencos tiu sistemo, ni ne scias.

Poŝta Kesteto.

Afabla propono. — Sinjoro Léonard Voncken, el *Taviers-sur-Méhaigne (Eghezée, Belgujo)*, sciigas nin ke li sendos Ĉeĥoĉ' ajn ŝlosilojn ĉiulingvajn, afranke, unu po 10 centimoj, dek po 50 centimoj, al ĉiuj Esperantistoj. Li akceptos pagon per poŝtmarkoj. Nia korespondanto klarigas ke li tion faras pro danko, ĉar li mem esperantiĝis per tiuj ŝlosiloj.

S° Jostic, Antverpeno. — Pri Espero framasona, mi povas nenion sciigi krom tio kion vi legis en nia junia n°. Tiun sciigon mi ĉerpis tia kia el alia jurnalo.

Al niaj kunlaborantoj kaj korespondantoj. — Ni tre petas de ili pardonon, tial ke ni ne ĉiam akurate respondas iliajn komunikaĵojn. Ni ĉiam konsideras atente tion kion ili sendas ; sed ni petas ke ili bonvolu lasi al ni la zorgon pri konvena momento por uzi ilian ŝatatan kunlaboron. Se, pro apartaj kaŭzoj, ili deziras ke iliaj artikoloj aperu en iu difinita n°, ili bonvolu tion klarigi ; ni faros ĉion eblan por ilin kontentigi.

S° Kazi-Girej, Karbin. — Mi ricevis de S° M. vian abonpagon (dankon !), kaj ĝojas tial ke mi, kiu tamen ne konas vin persone, fine sciiĝis pri vi, unu el la unuaj protektantoj de nia jurnalo. Bonvolu, tuj kiam vi havos tempon, doni al mi kelkajn novaĵojn pri la nuna stato de l' diversaj aferoj en Malproksima-Oriento. — La jam aperintajn n°ⁿ de B. S. mi forsendis, rekomende, pasintan monaton.

D° Puzakov, Ĉertkovo. — De multaj monatoj mi intencas skribi al vi, amiko ; sed miaj gravaj laboroj tion tute malebligis ĝis nun. Mi kore dankas vin pro via bela sendaĵo, ricevita antaŭ longe, kaj esperas reciproki post kelkaj tagoj. Pardonu mian longan silenton. J. Coox.

BIBLIOGRAFIO.

Tra la Mondo. — Kun la junia nº, *Tra la Mondo* finas sian unuan jaron.

La intereso de tiu bela ilustrata revuo krekis ĉiunumere, tiom pro la valoro de l' artikoloj, skribitaj de anoj de l' landoj aludataj, kiom pro la beleco kaj multeco de la ilustraĵoj: proksimume 250 en la 12 kajeroj.

Niaj sampatrujanoj vidos kun aparta plezuro multajn ilustraĵojn pri nia « Blindula kaj Surdmutula Instituto en Woluwe-St-Lambert » kun priskribo de Luis Carlos; la bonegan artikolon pri Rubens, de nia klera amiko Vander Biest-Andelhof; multajn artikolojn kaj ilustraĵojn pri la Boulogn'a Kongreso, kie la belgaj Esperantistoj ludis gravan rolon.

La 12 kajeroj formos belan libron kiu taŭgos en ĉiuj bibliotekoj.

La 12ª kajero enhavas 24 paĝojn, anstataŭ 16; malgraŭ tiu pliampleksiĝo, ĝi kostas nur fr. 0,75, kiel la antaŭaj.

Oni jus sciigis nin ke la aŭgusta, septembra kaj oktobra noj estas dediĉotaj pli speciale por ilustrataj raportoj pri la IIª Kongreso, kaj kostos, kune, fr. 2,25.

De nun, ni ricevos mendojn kun mono.

Plena jarabono: 8 fr.

Julio Cezaro, tragedio kvinakta de W. Shakespeare, trad. D. H. Lambert; verdatuke bindita; fr. 2,00 ĉe la Brita Esperantista Asocio, 13, trundel St London, (strand).

La unua sendo, por propaganda celo, fr. 1.25. Sendkosto plie. Ni priparolos la libron poste.

Ĝenerala Katalogo de la *Presa Esperantista Societo* 33, rue Lacépède, Parizo Vª. — Fine, ni havas ĝin; tiu ĉi libreto plenigas veran mankon, ĉar ni jam ofte ricevis plendojn de diversaj amikoj kiuj demandis nin: kiaj estas la ekzistantaj, nun aĉeteblaj, verkoj? La respondo postulis veran laboregon. Kelkaj rimarketoj pri tiu katalogo: en la klasigo (paĝoj 2, 3, 4, 5) oni bezonus trovi la numerojn de l' paĝoj enhavantaj la montratajn rubrikojn; post la prezoj, oni vidas literojn (E. N. O. S. k. c.) kiujn la leganto ne komprenas unuavide; ili havas signifon, sed kian? La libroj estas, en ĉiu fako, klasigitaj laŭ alfabeta ordo de aŭtoraj nomoj; ni demandas nin ĉu ne plibone estus ilin klasigi laŭ ilia propra alfabeta ordo. Tion ĉi montros la sperto.

La katalogo kostas fr. 0,15. Ni konsilas ke la eldonistoj ne atendu ĝis kiam oni mendos ĝin, sed ke ili dissendu senpage ian kvanton, po unu al ĉiu konata grupo. Tio estos bona reklamo.

La Fundamentoj de l' Pacifismo; nº 3ª de la kolekto: « Libraro Pacifisma », eldonata de la Societo « Pacifisto », fr. 0,50 ĉe Presa Societo, 33, rue Lacépède, Parizo, Vª. — El Elie Ducommun, Honora Ĝenerala Sekretario de l' Internacia Oficejo de Paco, trad. V. Dufeutrel. — Tiu libreto enhavas la fundajn klarigojn pri la programo de l' Pacifistoj; ĝia ĉefa parto estas, laŭ ni, la ĉapitro en kiu oni klarigas ke la pacifistaj grupoj neniel intencas malfortigi kaj « *sennervigi* » la nacian defendon kontraŭ perfortaj atakoj de fremdlandoj. Per tiu klarigo la « Pacifistoj » diferenciĝas sin de l' kontraŭarmeistoj, kun kiuj ili havas nenion komunan.

Memento de la Grammaire Espérantiste, franca libreto 6-paĝa, de Sº C. Dieterlin. — Resumo de la esp. gramatiko; fr. 0,10 por la propagando de Esp. inter blinduloj, ĉe la *Presa Societo,* Paris. J. C.

AMUZAĴOJ.

PROBLEMOJ.

Skatolo de Pandoro. — Ĉiu el jenaj problemoj estas nomo de malsano ĉu korpa ĉu anima. Sendu ĉiujn malsanojn kiujn vi trovis al Sº Coox en Duffel, antaŭ la 25ª de Aŭgusto; li bonkore akceptos kaj pacience suferos ilin por la bono de Esperantistaro!

PROBLEMO 54ª. — Malpravaĵo religia sen h; perforta foririgo.

PROBLEMO 55ª. — I P K ndr IO.

PROBLEMO 56ª. — Granda nombro da musĉasantoj.

PROBLEMO 57ª — Radiko esprimanta la ideon « halti »; jarnombro de persono; sufikso + o.

PROBLEMO 58ª. — Granda besto + parto de dezerto kies kapo aliformiĝis = neresanigebla malsano.

PROBLEMO 59ª. — Malmola parto sur korpo; ĝenerala sufikso; vosto de nea vorto.

PROBLEMO 60ª. — Aro da literoj sk; antikva lingvo.

PROBLEMO 61ª. — Anagramo de kvalito « blua » forlasante konsonanton, antaŭirata de sursignita konsonanto.

PROBLEMO 62ª. — Tre ofta malsano en ostaj partetoj de l' kapo.

PROBLEMO 63ª. — Pasinttempa formo de io tre grandiga; nomo de konsonanto.

Oni sendu la solvojn, al Sº J. COOX, en Duffel, antaŭ la 25ª de Aŭgusto. Ni publikigos la nomojn de l' divenintoj. Belajn premiojn ni disdonos al tiuj kiuj estos divenintaj plej multe da problemoj.

Oni bonvolu uzi apartajn kartojn por ĉiu serio da problemoj; tion ni petas por plifaciligi la klasigon de l' solvoj kaj malhelpi erarojn.

SOLVOJ.

PROBLEMO 35ª. — Kolego.

» **36ª.** — B-leki, E-bona, L-aŭdi, G-rado, U-nu, J-aro, O-fero — BELGUJO.

» **37ª.** — MI ne estas sur DA.

» **38ª.** — Jaro de neĝoj, jaro de bienoj.

» **39ª.** — Ok-ci-dento.

» **40ª.** — A z e n o
Z u m i
E m o
N i
O

» **41ª.** — Omaro, Homaro.

» **42ª.** — P l u v ŝ i r m i l o , sekve:
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
v i ŝ i, ŝ m i r i, ŝ u o, p l u v o, ŝ l i m o.
4 6 5 9 5 8 9 7 6 5 3 11 1 2 3 4 11 5 10 6 8 11

DIVENIS. — Sº **Chaufoureaux,** ĉiujn; Sino **Br., S j Weemaes, Letenneur, Plantano,** ĉiujn krom 37; Sº **Lundgren,** ĉiujn krom 37, 41; Sino **Bastoul,** 36, 39, 40, 41, 42; S j **Devoucoux** kaj **Rigoir,** 39, 40, 41, 42; Sº **Carette,** 39, 40.

ERARO. — En nia junia nº, la problemo 51ª enhavas eraron kiu preterpasis nin, tial ke la folion de nia problemisto ni transdonis tia kia al la presejo, ne analizante ĝin.

Anstataŭ: la *subjonktiva* formo,
oni legu: la *kondiĉa* formo.

Al niaj divenantoj, ni sciigas ke ni akceptos plezure la problemojn kiujn ili proponos al ni; sed ĉiu bonvolos atendi sian vicon por la publikigo de siaj proponitajoj.

Ĉiu akceptita problemo valoras por kalkuli la premiojn je l' profito de l' transdoninto.

Antaŭajn dankojn. J. Coox.

Principaux Manuels en langue française.

en vente aux dépôts de la Maison HACHETTE & Cie *et chez* SPINEUX & Cie *à Bruxelles.*

Grammaire et exercices de la Langue Internationale Esperanto par L. DE BEAUFRONT. fr. 1.50
Corrigé de cet ouvrage . . . . » 0.75
L'Esperanto en 10 leçons par TH. CART et M. PAGNIER . . . . » 0.75
Corrigé de cet ouvrage . . . . » 0.50
Dictionnaire Esperanto-Français par L. DE BEAUFRONT. . . . . » 1.50
Vocabulaire Français-Esperanto par TH. CART, M. MERCKENS et P. BERTHELOT . » 2.50
Thèmes d'application par L. DE BEAUFRONT . . . . » 2.00
Tous ces prix s'entendent : port en plus.

Nederlandsche Handboeken.

Bij den schrijver te Hilversum (Holland): **Volledig Leerboek der opkomende wereldtaal Esperanto**, door DREVES UITTERDIJCK, Trompschool, Hilversum : fl. 1.50 (fr. 3.25)
Bij den drukker van *La Belga Sonorilo*, Nieuwe Wandeling, 4, Brugge : **Het Esperanto in 10 lessen**. . . . . fr. 0.50
Verzendingskosten daarboven.

NIAJ VIZITANTOJ.

JOURNAUX ESPÉRANTISTES. **ESPERANTISCHE BLADEN.**

Sub jena rubriko ni anoncos regule ĉiujn Esperantajn kunfratojn kiuj sendos al ni sian gazeton po 2 ekzempleroj.

Antaŭen Esperantistoj !!! espagnol-esperanto, Apartado 927, Lima, Pérou . . . . fr. 3.00
Alĝeria Stelo, mensuel, français-esperanto, M. L. LANDES, rue Michelet, 79, Alger . . . » 3.50
British Esperantist, anglais-esperanto, 13, Arundel street, London W. C. . . . . . » 4.00
Esperanto-Journal, français, (Administration de) Genève, pour 24 numéros . . . . » 3.75
Espero Katolika, esperanto, Mr EM. PELTIER, Sainte-Radegonde lez Tours, (I. L.) (France) . fr. 5.00
Germana Esperantisto, allemand-esperanto, MM. MÖLLER & BOREL, 95, Prinzenstrasse, Berlin mark 3.00
Internacia Revuo Medicina, en toutes langues et en Esperanto, Imprimerie Espérantiste, 33, Rue Lacépède, Paris, Ve . . . . fr. 7.00
Juna Esperantisto, esperanto, 9, Avenue des Vollandes, Genève (Suisse) . . . . » 2.00
Lingvo Internacia, bimensuel, esperanto, 33, rue Lacépède, Paris, Ve, ... » 5.00
avec supplément littéraire . . . . » 7.50
Espero Pacifista, esperanto, Mr GASTON MOCH, 26, rue de Chartres, Neuilly-sur-Seine (France). » 5.00
L'Espérantiste, français-esperanto, Mr DE BEAUFRONT, 4, rue du Gril, Louviers, Eure, (France) » 4.00
Ruslanda Esperantisto, russe-esperanto, Bolŝaja Podjaĉeskaja, 24, St Petersbourg. . . » 7.50
Svisa Espero, esperanto, Mr RENARD, 6, rue du Vieux Collège, Genève (Suisse) . . . . » 2.50
La Suno Hispana, espagnol-esperanto, M. JIMENEZ LOIRA, Avellanas, 11, presejo, Valencia (Espagne) » 3.00
Tra la Mondo, illustré, esperanto, 15, Boulevard des Deux Gares, Meudon (S. O.) France . » 8.00
Internacia Scienco Revuo, esperanto, M. P. FRUICTIER, 27, Bd Arago, Paris. . . . . » 7.00
Esperantisten, suédois-esperanto, M. P. ALHBERG, 37, Surbrunnsgatan, Stockholm (Suède) . » 3.50
Esperanta Ligilo, esperanto, en caractères Braille pour aveugles. M. CART, 12, Rue Soufflot, Paris, Ve . . . . » 3.00
Centrameriko Esperantista, espagnol-esperanto, Mr ABRILL, Sudalveninto, 8a Guatemala . » 3.00
Unua Paŝo, esperanto, M. S. PETKOV, 26, rue San Stefano, Sofia, Bulgarie . . . . » 3.00